

NEDJELJE KROZ LITURGIJSKU GODINU — A

1. nedjelja došašća (misna čit.: Iz 2,1-5; Rim 13,11-14; Mt 24,37-44)

— *Krist neprestano dolazi*

Služba Riječi današnje nedjelje služi se nekim slikama. Upozorava na uspon prema Jeruzalemu (1. čit.). Osjećaju se prisutni simboli stepenica, gore, hrama. Taj hod prema Jeruzalemu osigurava mir budući da u novoj hodimo svjetlosti. Tim svjetlom prožet je cijeli život, budući da je nov, preobražen (2. čit.). U tom vidu nuđaju se perspektive koje osnivaju prostor i vrijeme: noć-dan (san, tama — svjetlo) kao odjeća novog života. U Evanđelju opet susrećemo: Noina korablja, potop i njegovi dani, zatim kradljivac i njegov čas.

Potrebno je da mnoštvo slika i usporedbi što nam ih mozaik današnjih čitanja pruža prihvatimo i u njima otkrijemo poruku za danas. U tom vidu potreban nam je Duh i njegovo svjetlo. Riječ koja dopire do naših ušiju htjela bi snagom Duha prodrijeti u naša srca. Vrijedno je najprije usmjeriti svu pažnju na Onoga koji nam govori. On nam se otkriva kao temelj ljudske povijesti. Osmišljava svaki naš trenutak, usmjeruje život prema svjetlu, prema nebeskom Jeruzalemu. Krist osmišljava i ovu našu povijest. Želi da ga pronađemo u današnjim događajima. Da se ne bi dogodilo kao u dane Noine: da ljudi ne budu spremni, da ne vode računa o činjenici trajnog pohoda, neprestanog kucanja na vrata, žive prisutnosti. Na početku ove crkvene godine stoji Isus kao Gospodar povijesti i vremena i na njemu je da odredi dan i čas! Na nama je da radosno budemo spremni.

ZL

2. nedjelja došašća (misna čit.: Iz 11,1-10; Rim 15,4-9; Mt 3,1-12)

— *Sve će opet biti lijepo*

Divne su adventske perspektive. Izaija prorok opisuje to slikama Edeenskog vrta (1. čit.). Narušen red ponovno se uspostavlja, jer Bog dolazi. Novozavjetna čitanja nas uvjeravaju o tome kako je Bog već na djelu. Krist je već došao, na djelu je u povijesti spasenja, mi već živimo u toj povijesti spasenja, odnosno u spašenoj sadašnjosti.

Ipak, nemoguće je proživljavati istinski ovo adventsko vrijeme a da se ne zapitamo o našem osobnom angažmanu i otvorenosti za Božji pohod. Krist koji je došao traži da poput njega jedni druge prigrljujemo u ljubavi (2.čit.). Evanđelje dana na krut i realističan način poziva ljude na opredjeljenje. Treba prestati činiti zlo i okrenuti se prema dobru. Treba se obratiti. To je poziv Ivana Krstitelja. Taj poziv nije efemerne naravi, nego je trajan, budući da i mi danas, poput Židova njegova vremena, stojimo pred izborom: Spasenje, tj. Krista, prihvatiti pripravnno ili nepripravnno, pošteno u nesebičnosti ili nepošteno u sebičnosti, prihvatiti ga kao onog koji ima pravo poremititi moju dosadašnju sigurnost, ili odbaciti ga jer se usudio dodirnuti neke ustaljene moje oblike života!

Spasenje će se sigurno ostvariti i svijet kreće prema potpunom ostvarenju Kraljevstva Božjeg (»Jer Bog iz ovog kamenja može podići djecu Abrahamovu!«). Pitanje je na nama — hoćemo li svojom otvorenošću dopustiti da se zaista i nađemo među tom »djecom Abrahamovom«!

ZL

3. nedjelja došašća (misna čit.: Iz 35, 1-6a.10; Jak 5,7-10; Mt 11,2-11)

— *Javite: slijepi vide...*

Znakovi Kristova mesijanskog dolaska jako su konkretni. Mogu se zamijetiti ljudskim osjetilima. Hromi hodaju, slijepi vide, gluhi čuju, siromasima se i žalosnima daje nova nada.

Zar nije to Radosna vijest koja gotovo, mogli bismo reći, »utopijski«, nedostižno, zavodi ljudska srca u čežnji za spasenjem? Tko od ljudi u svakodnevnom životu ne očekuje svakovrsne spasiteljske intervencije Božje? Povećanje standarda, osiguranje normalnog života, odlazak nepodnošljivog susjeda, povratak narušenog zdravlja, prestanak teške napetosti, vraćanje povjerenja među ljudska bića...

Možemo li spasenje razabrati u svijetu gdje se krećemo i živimo? Možda nam Evanđelje dana kao i prvo čitanje žele sugerirati da su u mesijanska očekivanja današnjeg svijeta uklopljene borbe za dobra ovoga svijeta, napor za napredak, povećanje plaća, ljepši život, za zdravlje i drugo... Mi smo u ovom svijetu kroz vrednovanje i cijenu vlastitog nastojanja neprestani znak Kristove spasiteljske prisutnosti, jer i po nama danas mogu hromi prohodati, slijepi progledati, žalosni se utješiti, svijet se pomiriti!

ZL

4. nedjelja došašća (misna čit.: Iz 7,10-14; Rim 1,1-7; Mt 1,18-24)

— *Marija, Zornica*

Bog će sam dati znak, tvrdi prorok Izaija. Djevica će začeti i roditi sina... Taj se znak ostvaruje u Mariji. U Evanđelju Matej doslovce ponavlja ovo Izaijino proroštvo.

Bog je dao znak. Djevičica je začela i rodila.

Božji je znak i zahvat tražio čovjeka otvorena za Božje planove. U tom trenutku povijesti čovječanstva Bog je u Mariji otkrio takvo srce, biće koje ga ljubi svom snagom, koje je potpuno na raspolaganju Bogu. Tako i Marija postaje znakom sveobuhvatne raspoloživosti za Boga. I u njoj se događaju »nemoguće« stvari, jer kad se ljudsko srce otvori Bogu, onda Bogu nije ništa nemoguće (»Ako imate vjeru kao zrno gorušice, i brda ćete premještati!«).

Bog više ne prestaje davati znak. Čovjek je znak. Svaki čovjek može biti znak prema stupnju svoje raspoloživosti za Boga. U ovo predbožićno vrijeme, u dane kad se kupuju borovi i pokloni, ukrasi i prskalice, pozvan je čovjek da provjeri: može li po meni Bog u ovom svijetu u kojem ja sada živim ostvariti začće i rođenje jednog novog, boljeg svijeta?

ZL

Nedjelja u osmini Božića — Sveta obitelj

(misna čit.: Sir 3,2-6.12-14; Kol 3,12-21; Mt 2,13-15.19-23)

— Život u ovisnosti i rastu

U obitelji čovjek postaje osobom, postaje odraslim. U nazaretskoj obitelji doživljavaju svoj puni rast i Isus i Marija i Josip. Sve troje u divnoj simbiozi sazrijevaju do punine. Ostvaruju temelje perspektive obiteljskog života.

U svakoj obitelji žive i odgajaju se neprestano u specifičnom rastu i roditelji i djeca, muž i žena. Živjeti obiteljskim životom znači dopustiti neprestano živjeti u ovisnosti, paziti na drugoga, tražiti sreću i dobro drugoga, biti okrenut drugome. To je temeljni okvir rasta.

I nazaretska obitelj raste. Posebno se ističe rast Isusov u poslušnosti i ljubavi. Ali i Marija je neprestano u stavu slušanja, razmišljanja. Svaka nova situacija traži od nje da iznova provjerava svoju roditeljsku ljubav i brigu. Današnje Evanđelje na poseban način predstavlja nam Mariju i Josipa u neprestanoj skrbi za Dijete. I svekolika ugroženost života ne može ugrožiti unutarnju harmoniju ljudskih srdaca povezanih u obiteljsko zajedništvo. Zato su burni dani najranijeg Isusova djetinjstva protkani izuzetno intenzivnim rastom u međusobnoj ljubavi i povjerenju i otvorenosti za planove Božje.

Sveta obitelj je sveta upravo po tom ostvarenju Božjih planova. U noj je Bog vidio ispunjenje stvoriteljske namisli kad je čovjeka stvorio kao obiteljsko biće. Svaka ljudska obitelj želi po uzoru na Svetu obitelj biti jednako tako ostvarenje Božjeg plana kroz nesebičnu ljubav.

ZL

2. nedjelja po Božiću (misna čit.: Sir 24,1-2.8-12; Ef 1,3-6.15-18; Iv 1,1-18)

— *I nastani se među nama*

Nikada nećemo do kraja shvatiti tajnu Božjeg utjelovljenja. Teško nam je domisliti bilo kakve motive, nakane, načine tog Božjeg zahvata u ljudsku povijest. Jednostavno se nalazimo zapanjeni pred neizmjernom dobrotom Božjom po kojoj je Bog htio da se nastani među nama.

Na počecima nove građanske godine želi nam Crkva to posvijestiti kroz čitanja današnje nedjelje. Crkva želi da tu bitnu činjenicu našeg života nikada i nikako ne zaboravimo. O tajni Utjelovljenja ovisi povijest i budućnost. Od te tajne mi danas živimo i jesmo.

Riječ se Božja nastanila upravo među nama. Ivanovo Evanđelje to precizira. Želja mu je da vjernik shvati svu konkretnost tog događaja. Utjelovljenje se tiče mene, mog osobnog života, i to ne samo zbog lančanog niza povijesnih događaja koji su drugačije krenuli po pojavku Isusa Krista u ovom svijetu, nego upravo zato što je Isus Krist zbog mene došao, što se htio nastaniti u moj svijet, u moje vrijeme, htio je da kao Utjelovljeni bude i danas prepoznat i prihvaćen. U znaku te utjelovljene Riječi svatko je pozvan da bude nositelj Božje blizine drugome, jer bi Krist kroz međusobnu ljubav htio ponuditi svoje djelo spasenja.

ZL

Nedjelja krštenja Gospodinova (misna čit.: Iz 42,1-4.6-7; Dj 10,34-38; Mt 3,13-17)

— *Djelo Duha na Isusu*

Dok se Isus molio, siđe na njega Duh; to je čas kada Isus prihvaća sudbinu čovjeka grešnika primajući kao posljednji na redu »krštenje za obraćanje«. Time se obznanjuje vrijeme Evanđelja, vrijeme novih odnosa između Boga i čovječanstva.

Golubica u okviru općeg potopa označuje ponovno utvrđeni mir između Boga i ljudi. Slično Duh Sveti (u slici goluba) koji silazi nad Isusa očituje da nam je u njemu darovan mir.

Djelo Duha na Isusu čini ga slugom punim blagosti. »On neće vikati. .. neće prelomiti trske napuknute« (1. čitanje).

Djelovanje Duha ne otkriva Isusa u zapanjujućim teofanijama Starog zavjeta, nego ga predstavlja kao Mesiju koji sebe samog ponizi. Isus stupa u rang grešnika i zajedno s njima traži krštenje pokore. Na taj će način Isus ovim krštenjem predoznačiti svoju smrt kada će »postavši grijehom za nas« prihvatiti da zaroni u smrt na sliku uronjavanja u krštenje.

I danas je akcija Duha Svetog ista u Crkvi i u kršćanima: blagost i sila; poniženje i pomirenje; smrt i život. Ne bi nam trebalo biti teško prepoznati tu akciju Duha u svakodnevnim iskustvima.

ZL

2. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Iz 49,3-6; 1 Kor 1,1-3; Iv 1,29-34)

— *Poziv*

Božji poziv tiče se duhovne službe koja nadilazi interes pojedinaca i povezan je s prihvaćanjem žrtve. Izaija prorok navjestitelj je obraćenja srca. Kako bi obnovio jedinstvo svoga naroda, propovijeda podložnost Bogu, nadu u njegovu dobrotu, pouzdanje u njegovu moć. Njegova će poruka nadići granice Izraela i doseći će poganske narode. Ivan Krstitelj, pokornik pustinje, naviješta »da je sjekira već položena na stablo« i da vijača već vije. On želi nestati pred onim koji je ispred njega i svoje najbolje učenike prepušta Isusu. Treba da on raste a ja da se umanjujem! Jer on je Sin Božji.

Sveti Pavao, gorljivi progonitelj a zatim gorljivi misionar, trpi progonstva na svojoj koži, ali umnaža nove zajednice te narodima objavljuje neiscrpiva bogatstva Kristove tajne.

Po krštenju svatko je od nas izabran, pozvan da bude »Sluga«, »svjetlo« (1. čit.), svet (2. čit.), da svjedoči za Krista da je Sin Božji (Ev).

Naš je kršćanski život poziv gdje se »Duh sjedinjuje s našim duhom«, kako bismo mogli čuti riječ Oca i kako bismo sinovski odgovorili.

ZL

3. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Iz 8,23-9,3; 1 Kor 1,10-13. 17; Mt 4,12-23)

— *Obratite se, hitno je!*

Krist progovora. To je proklamacija novog svijeta koja ne može nikoga ostaviti ravnodušnim. To je zov na obraćanje.

Prvi poziv na obraćanje što ga susrećemo u Matejevu Evandjelju u isto je vrijeme i zapovijed. Tko želi Krista pravo shvatiti, tko želi postati njegov, tko želi učiniti svojim naviještano Kraljevstvo Božje, taj mora biti spreman da postane drugi čovjek, da se obrati. Jer — u ovim okolnostima života u kojima čovjek sebično gradi svoje kraljevstvo, svoj svijet, ugrožavajući druge i zanemarujući druge, ne može se ostvariti bitna pretpostavka Kraljevstva Božjeg. Zato se od nas traži obraćanje. To će obraćanje katkada biti paradoksalno programirano. Čovjek će trebati zaboraviti samoga sebe, svoje vlastite potrebe, svoje želje, da bi mogao potpunije ostati osjetljiv za potrebe i želje drugih.

Cijeli je Isusov život življeno Evanđelje, življena poruka. On ne štedi sebe, ne traži svoju lagodnost. Krist želi okupiti svoje učenike oko sebe, ljude koji će ga u tome razumjeti.

Taj poziv leži i na nama. Po sakramentu vjere, po krštenju, i mi smo pozvani, doživjeli smo u susretu s Kristom preobrazbu koja bi se trebala očitovati u obraćenom životu.

ZL

4. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Sef 2,3; 3,12-13; 1 Kor 1,26-31; Mt 5,1-12)

— *Evanđelje, poruka o sreći*

Cjelokupna poruka Riječi danas puna je kontrasta što ga Bog proizvodi nasuprot svoj ljudskoj logici. Maleni će naći Gospodina (1.čit.), slabe svijeta bira Bog da posrami jake (2. čit.). A poruku Evanđelja bismo u našoj ljudskoj logici bolje razumjeli da je napisana u sasvim suprotnom smislu.

Ipak, vjerujemo Kristu. Tako je to i kad prihvaćamo Euharistiju kao sakramenat njegove prisutnosti, tako je to kad želimo prepoznati u križu i mucu djelo ljubavi i spasenja, kad stojimo zapanjeni pred otajstvom Utjelovljenja.

Krist nam se u Evanđelju »blaženstava« predstavljao kao osebujni prorok Božje, a ne ljudske riječi, Božjih, a ne ljudskih interesa. To je posebna, Božja logika.

Ta logika postade našom po krštenju. I mi smo pozvani da proživljavamo taj obrat: od bogatstva k siromaštvu, od nepravde k pravdi, od egoizma k altruizmu. Jedino tako svijet može postati Božjim.

Blaženi koje biju različite nepravde, omalovažavanja: oni će upoznati radost praštanja!

Blaženi koje biju udarci tjeskoba i briga: oni će znati bolje razumjeti i razveseliti druge!

Blaženi koji su slabi i grešni: oni će znati radovati se spasavanju i milosti i neće prezirati druge!

Blaženi . . . — jer je tako rekao Krist — kome vjerujemo!

ZL

5. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Iz 58,7-10; 1 Kor 2,1-5; Mt 5,13-16)

— *Svjedočenje djelom i životom*

Kršćani trebaju ovom svijetu davati smisao, zračiti svjetlo. Kršćani su duša ovog svijeta. Prednjače djelima ljubavi (1. čit.). Bez kršćanstva i Krista svijet ne bi imao istinskog okusa, bio bi svijet koji nema smisla.

Takav poziv nas kršćana zahtijeva da izađemo iz sitnih osobnih interesa i da cjelokupne sposobnosti života angažiramo u borbu za pravednost, za bolji život, za sreću i ljubav.

Kršćani su pozvani da u ovom svijetu danas otkriju svoje mjesto. Krist će to definirati: Vi ste sol zemlje! (Ev.). Vi ste pozvani da ovoj zemlji dadnete okus mira, pravednosti, ljubavi. To je novo svjetlo koje je donio Isus. On je prvi »Svjetlost svijeta«. U njemu i s njime svaki je kršćanin pozvan da jednako tako sasvim jasno, ne stideći se svojih djela, bude trajno »svjetlo svijetu«!

ZL

6. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Sir 15,15-20; 1 Kor 2,6-10; Mt 5,17-37)

— *Vaša pravednost*

Mnogo se govori o pravednosti, i to s puno zauzetosti, tjeskobe, brige, gotovo strasti. Poneki manifestiraju da bi postigli pravdu. Drugi se osjećaju ugroženi u svojim pravima i dobrima.

Ovdje je riječ o pravednosti u Kristovo ime i u ime Evanđelja. Mnogi prepoznavaju Krista upravo kao osnivaatelja ljudske ali sasvim nove pravednosti.

Isus govori o pravednosti. Ali tu nije u prvom planu riječ o pravednosti koju traži za druge, o ljudskim pravima koja želi donijeti nama na pladnju. Ne. Isus ide u srce problema: on nas upozorava na vlastito srce, na »našu pravednost«. Stavlja nas tu pred zid ispita savjesti. To je bolno iskustvo svakog čovjeka: mi se pravimo »čistima« kad je riječ o pravednosti drugih. Ali, kako je s nama, sa mnom, s mojim tajnim krivudanjima; kako sam ja tu često spreman previdjeti, oprostiti, razumjeti...

Gdje je naša pravednost kad je riječ o zadržanim zlim mislima osvete...; kad je riječ o tajnim nečistoćama srca...; kad je riječ o zloupotrebi jezika na koristoljubiv način...

Koliko li poglavlja o pravednosti zbog kojih nitko od nas ne može biti do kraja ponosan!

ZL

7. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Lev 19,1-2. 17-18; 1 Kor 3,16-23; Mt 5,38-48)

— *A ja vam kažem!*

»Oko za oko ...« Da li je to doista samo Stari zavjet? Ili je osjećaj represalija, osvete, opterećenog pamćenja prisutan i u nama, u Novom zavjetu?

Bog prašta. Ostaje vjeran Savezu. Povijest Isusa Krista zapravo je povijest trajnog praštanja i mirenja. On prašta i onda kad drugi odbijaju njegovo oprostjenje. Na sebi ostvaruje praštanje koje uklapa u svoju molitvu Očenaša.

Povijest se praštanja nastavlja, jer Duh Božji prebiva u nama (2. čit.). Posjedujući iskustvo Božjeg praštanja, mi ne možemo ostati tvrda srca u odnosu na druge. Božje oprostjenje i ljudsko praštanje u otpuštanju dugova idu skupa. Jedno je mjerilo za drugo. A Božje mjerilo nema granica!

Crkva je znak, sakrament Isusa Krista. U njoj Bog obilno prašta. Ona vrši i službu praštanja. To čini kroz sakrament pokore, ali isto tako i po svemu onom što čini u vidu »oprostjenja grijeha«. To će Crkva činiti i danas u nama i produžiti u svako vrijeme i prostor dok svi ne budu Kristovi!

ZL

8. nedjelja kroz godinu (misna čit.: Iz 49,14-15; 1 Kor 4,1-5; Mt 6,24-34)

— *Osjećaj za prave vrednote*

Koliko puta čujemo iz ustiju današnjeg čovjeka krilaticu: »Nemam vremena«! A ipak, dan nije u načelu postao ništa kraći. Istih 24 sata prati gibanje jednog dana, ista dužina tih 1440 minuta i isti ritam sekundi. Isto je na objektivnom planu kao i prije, dok je čovjek imao nešto više vremena nego danas.

Puno je ispravnije zato reći da čovjek nema vremena za određene stvari, vrednote, izvjesne obveze. Izbor vrednota i stvarnosti mnogostrukiji je nego prije.

Evandjelje nam govori ozbiljnim tonom o izboru pravih vrednota. Često puta se napravi pogrešan izbor. Trka za novcem, za poslom, za dobitkom, za karijerom ili položajem, za trenutnim užitkom ili korišću tako je zarazila čovjeka danas da nam se čini kao da su vrednote srca i duha ostale po strani. Sve se rjeđe čovjek zamisli, stane, moli se. Sve se manje ima vremena za prijateljstvo, za pohod bolesnom, za ljubav. Zbog toga se i pored osigurane materijalne egzistencije čovjeka događaju tako žestoke i česte tragedije. Krist nas danas poziva da najprije tražimo Kraljevstvo Božje u životu, u dubinama, a ne na površini.

ZL

LITURGIJSKA SLAVLJA KROZ MJESEC

VELJAČU

1. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— **Sv. Brigita**, djevica, rođena je oko 453. god. u Irskoj, u Kildari, nedaleko Dublinu. Irci je, uz sv. Patrika, slave kao svoju zaštitnicu. Ona je ujedno u Irskoj najpopularnija svetica. Njezin je život toliko ispunjen izvanrednim darovima i čudesima da je teško razlikovati što je povijesna istina a što legenda. Živeći u djevičanstvu, služila je i pomagala slabe i siromašne. Oko sebe je okupila i druge djevice živeći kao redovnice u ćelijama koje su izduble u hrastu. Ljudi su se naseljavali oko njihove nastambe, da bi postali dionici Brigitinih duhovnih dobara. Tako je nastala Kildara. Ljudi su bili uvjerenja da je Brigita bila sva Božja i da u Bogu sve može. Zbog toga su je tražili i po drugim krajevima Irske. Odazivajući se pozivima, Brigita je proputovala čitavu Irsku. Umrula je u Kildari 523. god., za vladanje cara Justina I. Njezino se štovanje ubrzo raširilo po cijeloj Evropi.

— **Sv. Pionije**, prezbiter i mučenik u Smirni za Decijeve progonstva.

— **Sv. Sever**, biskup u Raveni.

— **Sv. Pavao**, biskup u Trakostini (Francuska).

— **Bl. Viridijana**, djevica iz Kaštel Florentina (Toskana).

2. PRIKAZANJE GOSPODINOVO ILI SVIJEČNICA

Blagdan

Blagdan prikazanja Gospodinova usko je povezan s Božićem, pa i kronološki, jer se ispunilo točno 40 dana od Isusova rođenja kad su Marija i Josip prikazali Isusa u jeruzalemskom hramu prema Mojsijevu zakonu (Lev 12, 2 sl.; Br 18,15) i tu susreli starca Šimuna koji je prorekao slavu Sina i žalost Majke, te proročicu Anu koja je hvalila Boga i govorila o Djetetu (usp. Lk 2, 22 sl.). Zbog susreta starca Šimuna sa Spasiteljem, na Istoku se ovaj blagdan naziva *Hipapánte*.

Ovaj se blagdan slavio u Jeruzalemu 14. veljače već u IV. st. pod nazivom »*Quadragesima de Epiphania*«, a u Carigradu se službeno uvodi kao obavezan blagdan 534. god. za cara Justinijana I. S Istoka se prenio u Rim, gdje od X.st. ima karakter Marijina očišćenja. Slavljenje je bilo spojeno, kao i danas, s ophodom u kojem su se nosile upaljene svijeće kao simbol Krista koji je »Svjetlost na prosvijetljenje naroda«. Stoga se blagdan i nazivao *Kandelora* — *Sviječnica*.

Liturgijskom reformom 1960. god. Svijećnici je povraćen karakter Gospodnjeg blagdana, s kojim je Marija usko povezana. *Prikazanje Gospodinovo* naime spada među one »blagdane koji komemoriraju spasenjske događaje u kojima je Djevica bila usko povezana sa svojim Sinom« (MC 7). Krist je centar ovog blagdana, a Marija je s njime usko povezana. Ona prikazanjem svoga Sina prikazuje i samu sebe nebeskom Ocu, stavlja mu se na raspolaganje prihvaćajući sve što on bude od nje tražio da se izvrši djelo spasenja ljudskog roda.

Pavao VI. ističe važnost ovog blagdana slijedećim riječima: »Blagdan 2. veljače, kojemu je povraćeno ime 'Prikazanje Gospodinovo', mora nam isto tako biti prisutan u duhu, kako bismo mogli dohvatiti njegovo veliko bogatstvo. To je skupno spominjanje Sina i Majke, to jest proslavljenje spasenjskog otajstva koje je izveo Krist, a u kojemu je Djevica bila tijesno ujedinjena kao Majka trpećeg Sluge Jahvina, kao izvršiteljica poslanja koje je pripadalo starom Izraelu, a ujedno i kao pralik novoga Božjeg naroda, koji je u svojoj vjeri i u svojoj nadi neprekidno iskušavan trpljenjem i progonom (usp. Lk 2,21-35)« (MC 7).

Liturgija današnjega dana, na temelju evanđeoskog izvještaja (Lk 2,22 sl.), naglašava tri stvarnosti: Krista koji je svjetlost svijeta, a to je velika božićno-uskrсна tema; Crkvu koja ide Kristu u susret i koja o njemu svjedoči; Duha Svetoga koji potiče i vodi taj svijetli susret.

U svjetlu stvarnosti mističnoga Kristova tijela mi uviđamo da Marija i nas — svoju duhovnu djecu — prikazuje nebeskom Ocu. Ako iščekujemo »utjehu Izraelovu« poput starca Šimuna i proročice Ane, u današnjem ćemo bogoslužju doživjeti Krista kao »Svjetlo svijeta« koje obasjava naš životni put. Tada će i upaljene svijeće u našim rukama zaista značiti da smo to Svjetlo prihvatili i da idemo u susret konačnom svjetlu koje će nam se očitovati u nebeskoj slavi.

SČ

Istog dana

— **Sv. Kornelije**, biskup i mučenik u Cezariji (Palestina). U poganstvu je bio stotnik, pokrstio ga i posvetio za biskupa sv. Petar apostol (usp. Dj gl. 10).

— **Sv. Apronijan**, kao tamničar se obratio na kršćanstvo i podnio mučeništvo u Rimu na Salarijskoj cesti za prefekta Laodicija.

— **Sv. Fortunat, Felicijan, Firm, i Kandid**, mučenici u Rimu.

— **Sv. Floskul**, biskup u Orleansu.

— **Sv. Lovre**, biskup u Canterbury-u (Engleska).

— **Sv. Ivana de Lestonnac** (1556.—1640.). utemeljiteljica »Kćeri bl. Djevice Marije«, svetom je proglasio Pio XII. god. 1949.

— **Sv. Katarina de Ricci** (1523.—1590), redovnica OP, svetom je proglasio Benedikt XIV. god. 1746.

— **Bl. Teofan Venrad**, mučenik u Amanu (Vijetnam) 1861. godine.

3. SV. BLAŽ, biskup i mučenik

Neobavezan spomendan

Sv. Blaž je jedan od onih svjedoka iz prvih stoljeća kršćanstva koji su pokazali i riječima i djelima kako se brani i čuva svoja vjera. Rođen je u Sebasti u Armeniji. Već se rano opredijelio za Krista i želio biti potpun kršćanin. Bio je izobražen čovjek i vršio je službu liječnika. Također je bio veliki prijatelj siromaha i bolesnika. Obljubljen, popularan, pametan i dobar, po smrti mjesnog biskupa, narod ga izabra za biskupa. I tako od liječnika postade apostolski nasljednik, koji je dostojno i časno vršio svoju službu.

Njegov je blagdan povezan s »grličanjem« i blagoslovom kruha i vina. Prema staroj legendi on je znakom sv. križa ozdravio dječaka kojemu je kost zastala u grlu. Zato svećenik na njegov blagdan stavlja vjernicima ispod vrata dvije blagoslovljene svijeće i govori: »*Po zagovoru svetoga Blaža, biskupa i mučenika, oslobodio te Bog od bolesti grla i svakoga drugog zla. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.*«

Za cara Licinija na Istoku je počelo veliko progonstvo kršćana. Prvi na udaru bijahu duhovni pastiri. Blaž je svoje vjernike bodrio da ustraju u vjeri. Na nagovor svojih svećenika on se skloni u neku špilju, ali ga nađoše i dovedoše pred namjesnika. Blaž se nije pokolebao u vjeri ni nakon teških udaraca i strašnog mučenja. Tražili su od njega da žrtvuje bogovima, a on je odgovorio: »*Ne! Onaj kome služim, ako hoće, može me izbaviti iz vaših ruku.*« Namjesnik je pobjesnio i Blaža bacio u jezero. Legenda kaže da je Blaž po jezeru hodao i propovijedao. Na koncu mu odsjekoše glavu. Bilo je to 317. godine.

Blaž je jedan od omiljenijih i štovanih svetaca u našem narodu. U Zagrebu mu je podignuta velika crkva, remek-djelo arhitekture našega stoljeća. Dubrovnik ga ima za zaštitnika preko tisuću godina. On je bio zaštitnik i dubrovačke republike. Mnoge crkve, kapele, oltari njemu su posvećeni, a mnogi kršćani nose njegovo ime.

Mučeništvo je nezaslužni Božji dar. Bog ga ne daje svakome. Ipak on Crkvi daje taj dar kroz stoljeća. Bog naime u Crkvi uvijek podiže nove mučenike. Svaki kršćanin, pa makar se od njega ne tražilo mučeništvo, mora pred ljudima ispovijedati Krista i uvijek ga nasljedovati te biti spreman dati svoj život kao svjedočanstvo za Krista.

MJ

Istog dana

— Sv. Tripun (Trifon), mučenik, zaštitnik kotorske biskupije. Povijesni izvori o vremenu i mjestu njegova mučeništva veoma su nesigurni, a život mu je iskićen legendama. Zna se sigurno da je bio mučenik u Frigiji. U Rimskom martirologiju je upisan na dan 10. stude-

noga zajedno sa sv. Respicijem i sv. Ninjom, bez oznake mjesta njihova mučeništva, a čini se da ni međusobom nisu imali nikakve veze.

Štovanje sv. Tripuna kao mučenika potječe od najstarijih kršćanskih vremena. Središte mu je bilo u Sampsadosu, seocu nedaleko od Ampameje u pokrajini Frigiji. Stoga je najvjerojatnije da je tu podnio mučeništvo za cara Decija. Odatle mu se štovanje proširilo u Niceju u Bitiniji, pa u Carigrad, gdje mu je car Justinijan sagradio crkvu. Početkom IX. st. Kotor se domogao njegovih moći, proglasio ga svojim zaštitnikom i podigao mu katedralu. Njegovo se štovanje proširilo i u Južnu Italiju i na Siciliju, a u Rimu je sagrađena njemu u čast crkva na Campo Marzo.

ŠŠ

— **Sv. Oskar (Ansgar)** biskup. Rodio se 801. god. u franačkoj pokrajini Pikardiji. Smrt cara Karla Velikoga potakla ga na ozbiljan život, postao je monah, a onda se dao na misionarenje po zemljama zapadne i sjeverne Evrope (Francuska, Njemačka, Danka, Švedska). Papa Grgur IV. imenovao ga je apostolskim izaslanikom za područja sjeverne Evrope. Postao je prvim biskupom novoosnovane biskupije u Hamburgu. Kad su Normani 845. god. razorili Hamburg, Oskar se sklonio u Bremen. Nakon smrti tamošnjeg biskupa Lendericha te iste godine Oskar je preuzeo vodstvo bremenske biskupije i sjedinio je s hamburškom biskupijom. Papa Nikola I. potvrdio je ujedinjenje biskupija i to područje uzdigao na nadbiskupiju. Oskar je umro u Bremenu 3. veljače 865. Rimbart, Oskarov učenik i nasljednik, kao posebnu karakteristiku sv. Oskara ističe: »*Foris apostolus, intus monachus*« (navani apostol, iznutra monah). Oskara gotovo uvijek slikaju na nogama s metropolitiskim križem u ruci. Time označuju njegov apostolski žar.

ŠŠ

— **Sv. Celerin**, đakon, mučenik u Africi; **sv. Lovre, Ignacije i Celerina** (stric, ujak i baka sv. Celerina) također mučenici u Africi.

— **Sv. Felicije, Sinfronije, Hipolit i drugovi**, mučenici u Africi.

— **Sv. Tigrid i Remedije**, biskupi u Gapu (Francuska).

— **Sv. Lupicin i Felicije**, biskupi u Lionu.

4. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— **Sv. Josip Leoniški**, OFM Cap, prezbiter, rođen je u Leonesi (Lazio), 1556. godine. Nakon rane smrti roditelja prihvatio ga je stric, humanistički učitelj iz Viterba, koji mu je omogućio solidan religiozni i kulturni odgoj.

Godine 1572 ušao je u Red franjevaca kapucina. Strogost života i djela pokore resili su ga još za studija filozofije i teologije. Nakon svećeničkog ređenja posvećuje se propovijedanju gajeći u sebi želju za misionarskim radom među nevjernicima. Ta mu se želja ostvarila nakon odluke kapitula Reda 1587. god. da pošalje misionare u Carigrad. U svome misionarskom radu Josip je osobito nastojao oko oslobođenja kršćana zatočenih u turskim zatvorima u Carigradu. Među njima je bilo i ljudi iz naših krajeva. S tim ciljem Josip je došao i na dvor sultana Murata III. želeći osobno razgovarati s njime. Ali, zbog toga je uhvaćen, bačen u zatvor i osuđen na vješala. Uspio se osloboditi iz zatvora i vratiti u Italiju gdje je nastavio propovijedanje praćeno herojskim djelima pokore. Umro je 4. veljače 1612. u 57. godini života. Blaženim ga je proglasio Klement XII. 1737. godine, a svetim Benedikt XIV. god. 1746. Kod franjevaca kapucina slavi se kao obavezan spomendan, a kod ostalih franjevaca kao neobavezan spomendan.

MB

— **Sv. Ivan Brito**, portugalski isusovac, sin namjesnika Brazila, misionar i mučenik u Madurskoj misiji — Indija (1647.—1693.). Već je u djetinjstvu bio orijentiran na misije, kada je kao paž na portugalskom kraljevskom dvoru ozdravivši od teške bolesti savjesno vršio zavjet sv. Franji Ksaverskom da će nositi talar! Zato su ga ljudi zvali »apostolinho (mali apostol). Poslije svećeničkog ređenja redovnički mu poglavari uslišaše molbu i poslaše ga 1673. god. u Gou. Dopršivši ondje još preostatak teoloških studija, pošao je u Malabar, točnije Maduru. Već je s početka imao 700—900 krštenja godišnje, a kasnije — u području Ramuad (Morava) — u sama tri mjeseca pokrstio je 2070 katekumena! No, tolike uspjehe zamalo nije platio glavom. Ipak se radža one zemlje zadovoljio da protjera misionara, kojega su u zatvoru podvrgli teškoj torturi. Brito je iskoristio izgon da se na neko vrijeme vrati u Evropu i skupi novu četvu misionara. Kad je drugi put došao u Ramuad, onda je u godini 1692. krstio samih Hindusa 4000. Jedan obraćeni knez tom je zgodom od svojih pet žena otpustio četiri, među kojima se nalazila i radžina nećakinja. Poslije teških muka i osakaćenja, misionara Ivana Brita ubiše na današnji datum godine 1693. Pijo XII. kanonizirao ga je 1947. godine.

Zajedno sa sv. Ivanom Britom kod isusovaca se slavi kao obavezan spomendan i oveća skupina isusovačkih mučenika — ali samo beatificiranih — koji su u vremenskom razmaku od XVI. do XX. stoljeća podnijeli mučeništvo po raznim misijskim zemljama (Indija, Japan, Kina i Madagaskar).

PB

— **Sv. Andrija Corsini**, karmelićanin, biskup. Rodio se u Firenzi 1302. godine. Nakon lakoumne mladosti stupio je 1317. god. u karmelićanski red. Bio je provincijal Toskanske karmelićanske provincije u razdoblju kad je kuga harala Evropom, od koje su umrli i mnogi članovi njegove provincije. Svetac se dao na oživljavanje provincije tražeći nova zvanja. God. 1349. izabran je za biskupa u Fiesole. Kao biskup trudio se oko duhovne i materijalne obnove povjerene mu biskupije. Mnogo se zalagao i oko smirivanja razmirica između plemićkih obitelji. Umro je u Fiesole 6. I. 1373. te pokopan u katedrali. Kasnije mu je tijelo preneseno u karmelsku opatiju u Firenzi, gdje se i danas čuva. Svetim ga je proglasio papa Aleksandar VII. god. 1724. Kod karmelićana i u rodnoj Italiji slavi se na današnji dan.

ŠŠ

— **Sv. Ivana Valois**, francuska kraljica, utemeljiteljica reda Anuncijatkinja, umrla 1505. god., svetom je proglasio papa Pio XII. god. 1950.

— **Bl. Raban Maurus**, benediktanac, opat u Fuldi, nadbiskup Mainza, nazvan »učitelj Njemačke«, autor himna »Dodi, Duše Presveti«, umro 856. godine.

— Sv. **Eutihije**, mučenik u Rimu, pokopan u Kalistovu groblju, papa Damas kasnije mu je na grobu uklesao natpis u stihovima.

— Sv. **Filej**, biskup Themoe, i sv. **Filorom**, vojni tribun, mučenici u Egiptu za Dioklecijanova progonstva.

— Sv. **Gilbert**, prezbiter, utemeljitelj Gilbertinaca, umro 1189. god.

— Sv. **Rembert**, hamburško-bremenski biskup, nasljednik sv. Oskara, umro 888. godine.

— Sv. **Izidor**, prezbiter u Peluziju (Egipat), umro 435. godine.

— Sv. **Akvilin**, **Gemin**, **Gelazije**, **Magnin** (Veljko) i **Donat**, mučenici u Fosanbronu.

5. SV. AGATA, djeвица i mučenica

Obavezan spomendan

Možda nijedna svetica nije bila štovana u ranom kršćanstvu kao sv. Agata. U Rimu joj sagradiše dvije crkve. Malteški red uze je za svoju zaštitnicu. Njezini sveti ostaci čuvaju se i vrlo časte u Kataniji na Siciliji. I kod nas se ta svetica odavno mnogo časti. O tome svjedoče brojna imena (Jaga, Dobrila) i prezimena (Agatić, Jagatić, Jagić). Kako je bila velika vidi se i po tome što je unesena u Rimski misni kanon.

Povijesni podaci o njezinu životu veoma su oskudni. Prema sačuvanoj crkvenoj predaji Agata je rođena u Kataniji na Siciliji od plemićkih roditelja. Odgojena u kršćanskoj vjeri živjela je u prvoj polovini III. stoljeća, a mučeništvo je podnijela za cara Decija (249.—251.). Prema legendarnom opisu njezina mučeništva, koji potječe iz 5. stoljeća, Agata je optužena kao kršćanka. Namjesnik Kvintijan htio ju je zbog njezine ljepote pridobiti za sebe. Budući da to nije uspio, dade je u javnu kuću kod pokvarene Afrodizije, misleći da će se tu povesti za nemoralnim životom prostitutka. Uz Božju pomoć, Agata je ostala poštena i u tom paklu. Na koncu je dobila priznanje da je tvrđa od kamena. Budući da nije htjela ni žrtvovati bogovima, izvedoše je na preslušanje. Namjesnik ju je opomenuo: *»Još imaš vremena da se spasiš.«* Ona je odgovorila: *»Moj je spas Krist!«* Tada je Kvintijan dade mučiti. Naredi da joj otkinu grudi. Agata mu dobaci: *»Okrutniče, zar te nije stid na ženi rezati ono što si na majci sisao?«* Poslije četiri dana izvedu je iz tamnice i stanu je mučiti na najstrašnije načine dok nije ispustila dušu.

Za ovu djevicu i mučenicu sv. Metod Sicilski napisao: *»Ta je djeвица svjetlom savjesti i rujnom krvi pravoga Božjeg Jaganjca rumenila i krasila svoje usne, lice i jezik. Neprestano je u svojoj pameti mislila na smrt što će joj nanijeti njezin udvarač koji kao da je okrvavljen svežom krvlju da bi ta svečana odora njezina mučeništva ne samo bila*

svjedočanstvo Kristove grimizne krvi nego da bi i budućim pokoljenjima, poput tih biranih boja, prenosila bogatu poruku djevičanstva i to riječima i mučeničkom smrću» (Časoslov, 2 čit.).

MJ

Istog dana

— **Sv. Modest**, biskup, apostol Karantanije (današnje Koruške), umro oko 772 godine. Grob mu se nalazi u Gospinoj crkvi koju je sam podigao na Gosposvetskom polju, nedaleko Kruskoga grada. Slovenci i danas časte tu crkvu kao jednu od svojih narodnih svetinja.

— **Mnoštvo sv. mučenika u Pontu** (pokrajina kod Crnog mora) za vrijeme cara Maksimijana. Njihovo najrazličitije i najokrutnije mučenje opisuje otac crkvene povijesti — Euzebijski oslanjajući se na državne dokumente i zapise kršćanskih očevidaca.

— **Sv. Izidor**, vojnik i mučenik u Aleksandriji za Decijeva progonstva.

— **Sv. Ingenuin (Genuin)**, biskup Säbena (6. st.). Tijelo mu je preneseno u Brixen.

— **Sv. Albuin**, biskup, prenio biskupsko sjedište iz Säbena u Brixen, umro 1005. ili 1006. godina.

— **Bl. Avit**, biskup u Vieni. Njegovim zalaganjem Francuska je očuvana od Arijeve hereze.

6. SV. PAVAO MIKI, PETAR KRSTITELJ I DRUGOVI, mučenici

■ Obavezan spomendan

Kao u mnogim zemljama, tako je i u Japanu početak kršćanstva zaliven mučeničkom krvlju. Prema izvještaju očevidaca, 5. veljače 1597. razapeto je na križ u Nagasakiju zbog vjere u Krista 26 kršćana. Među njima je bilo šest misionara franjevac iz Španjolske, tri isusovca i sedamnaest laika, franjevačkih trećoredaca. Iz te grupe mučenika, temelja japanske Crkve, izdvajamo dvojicu: Pavao Miki i Petar Krstitelj Blazquez.

Pavao Miki je prvi redovnik iz Japana i prvi japanski mučenik iz Družbe Isusove. Rodio se u gradu Kioto 1556. godine. Kao petogodišnji dječak primio je krštenje, a kao dvadesetogodišnjak ulazi u novicijat DI. Teško je svladavao latinski jezik i zapadnu filozofiju, ali je zato izvanredno poznavao nauk i običaje budizma, što mu je pomoglo u propovijedanju kršćanstva. Njegov suvremenik p. Ribadeneira, franjevac, o njemu je zapisao: »Između sve braće koja su propovijedala u Japanu dok sam ja tamo bio, kršćani su smatrali da je on najbolji propovjednik. Govorilo se da nitko poput njega ne može tako plodno djelovati na duše. Njegov se zanos više očitovao osjećajima nego riječima.« Za vrijeme zlostavljanja i mučenja pokazao je izvanrednu postojanost i hrabrost.

Petar Krstitelj Blazquez rođen je u Španjolskoj 1542. godine. Nakon završenih za ono vrijeme najviših škola u Salamanci, ušao je u Franjevački red gdje je bio dugo godina profesor filozofije i teologije i samostanski starješina. Svoj misionarski rad započeo je u Meksiku gdje je utemeljio nekoliko samostana. Godine 1583. odlazi na Filipine i tu ostaje do 1590. godine. Kad je čuo da su misionari DI dobili nalog da napuste Japan, žarko je želio nastaviti tamo gdje su oni stali. Zahvaljujući velikoj snalažljivosti i upornosti, uspio je doći u Japan i dobiti dopuštenje za propovijedanje. Ali, 1596. godine, zajedno s ostalim drugovima, bio je zatvoren i podvrgnut mukama. Nakon dvomjesečnog mučenja, 5. veljače 1597. svi su spomenuti pribijeni na križeve na jednom brežuljku u blizini Nagasakija.

Tih dvadeset i šest »japanskih mučenika« proglasio je blaženima papa Urban VIII. god. 1627., a svetima papa Pio IX. god. 1862. U Franjevačkom redu ovaj spomendan nosi naslov: Sv. Petar Krstitelj, Pavao Miki i drugovi, mučenici; a u Družbi Isusovoj: Sv. Pavao Miki, redovnik, i drugovi, mučenici.

MB

Istog dana

— **Sv. Doroteja**, djeвица i mučenica u Cezariji u Kapadociji za Dioklecijanova progonstva. Legendarni opis njezina mučeništva vrlo je sličan opisu mučeništva sv. Agate. Rimski martirologij bilježi da je Doroteja podnijela mučeništvo na današnji dan za namjesnika Sapracija, koji je najprije zapovjedio da je rastežu na mučilu zvanom »equuleum« (konjić), a onda da je šibaju, i konačno da joj odsjeku glavu. Gledajući njezino mučeništvo i postojanost u vjeri, jedan je mladić — po imenu **Teofil** — povjerovao u Krista, zbog čega je i njemu odmah osječena glava.

— **Sv. Saturnin i Revokata**, mučenici također u Cezareji.

— **Sv. Silvan**, biskup, i dva druga, mučenici u Emosi (Fenicija) za Maksimijanova progonstva.

— **Sv. Antolijan**, mučenik u Arverni (Francuska).

— **Sv. Vedast**, biskup u Arrasu (Francuska).

— **Sv. Amando**, biskup u Maastricht-u, apostol Belgije i Flandrije, obnovitelj redovništva, prvi misionar među Slavenima. Umro je god. 676. u samostanu Elnonu kod Toursa, koji je poslije po njemu nazvan Saint-Amand.

7. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— **Sv. Koleta**, djeвица, klarisa, rođena u Corbie (Francuska) 1381. godine. Roditelji su je zvali Nikoleta ili skraćeno Koleta iz pobožnosti prema sv. Nikoli iz Barija. Kad su joj roditelji umrli, razdijelila je imanje siromasima i u habitu Trećeg reda sv. Franje živjela tri godine zatvorena uz crkvu u

rodnom mjestu. Bila je dosta povezana uz benediktinsku opatiju, što će ostaviti tragove u njezinoj duhovnosti. Uz izričito dopuštenje pape Benedikta XIII. stupila je u samostan klarisa i tu postavljena za opaticu. U samostanima II. i I. franjevačkog reda nastojala je provesti obnovu života po uzoru na prvu franjevačku zajednicu. Naglašavala je ljubav prema siromaštvu, strogost života i ustrajnu pobožnost. Još za njenog života sedamnaest franjevačkih samostana prihvatilo je »koletinsku obnovu«, a kasnije im se pridružilo preko stotinu samostana. Koleta je umrla 6. ožujka 1447. Svetom ju je proglasio papa Pio VII. god. 1807. Kod klarisa se slavi kao obavezan spomendan a u ostalim franjevačkim zajednicama kao neobavezan.

MB

— **Bl. Egidije od sv. Josipa**, franjevac, umro u Napulju 7. II. 1812. Blaženim ga je proglasio papa Leon XIII. god. 1888.

— **Bl. Antun iz Stronkonija**, franjevac, štovanje mu odobrio papa Inocent XI. god. 1687.

— **Sv. Adauk i mnogi drugi**, mučenici u Frigiji za cara Galerija Maksimijana. Adauk je inače bio visoki rimski dostojanstvenik (kvestor).

— **Sv. Teodor**, vojni časnik i mučenik u Herakleji u Pontu za Licinija.

— **Sv. Mojsije**, najprije pustinjač, a onda — po želji saracenske kraljice Mauvije — biskup u Egiptu. Mnoge je od ondašnjih divljih naroda obratio na vjeru.

— **Sv. Rikard**, engleski kralj, umro u Lucci (Toskana) 720. godine.

— **Sv. Julijana**, udovica u Bolonji.

— **Bl. Nivard**, mlađi brat sv. Bernarda, opata, i njegov suradnik u osnivanju i vođenju cistercitskih samostana. Umro je poslije sv. Bernarda, tj. poslije 1153. godine.

8. **SV. JERONIM EMILIJANI, prezbiter**

Neobavezan spomendan

Rođen je u Veneciji 1486. godine. Mladost je proveo kao vojnik živeći razuzdano i neodgovorno sve dok nije dospio u zatvor, gdje je počeo ozbiljno razmišljati o svome životu. Kad je pobjegao iz zatvora, posvetio se pokorničkom životu pod vodstvom Giampietra Carafa, budućeg pape Pija IV. Pokazao se veoma revan i snalažljiv u služenju siromašnima, bolesnima, raspuštenoj omladini i obraćenim raspuštenicima. U Somaski (Bergamo) utemeljio je družbu Služitelja siromašnih, nazvani »somaski«.

U svojim mnogobrojnim spisima, koja su sačuvana, i u izvještajima njegovih suvremenika, sv. Jeronim Emilijani, ili Miani, predstavlja se kao veoma poduzetan i radin čovjek, bezgranično pouzdan u Boga i uvijek veseo. Umro je u Somaski 8. veljače 1537. Blaženim ga je proglasio 1747. god. Benedikt XIV., koji je i sam bio učenik somaskina, a svetim Klement XIII. god. 1767. Zaštitnikom siromaha i napuštene

djece proglasio ga je Pio XI. god. 1928. Sv. Jeronim Emilijani svojim životom i radom zaslužio je naziv »pomoćnik i otac sirota« (Zborna u misi).

MB

Istog dana

- Sv. Pavao, pustinjač kod Trieri i biskup Verduna (Francuska), umro 648. godine.
- Sv. Pavao, Luvije i Cirijak, mučenici u Rimu.
- Sv. Dionizije, Emilijan i Sebastijan, mučenici u Armeniji.
- Sv. Kvinta, mučenica u Aleksandriji za cara Decija.
- Sv. carigradski mučenici, monasi dijskog samostana, pogubljeni zato što su nosili poslanicu pape Feliksa protiv krivovjerca Akacija.
- Sv. Juvencije, biskup u Paviji, umro 397 godine.
- Sv. Stjepan, opat Mureta i utemeljitelj Grandimonteškog reda.
- Bl. Petar, kardinal i biskup Albana.

9. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Apolonija, djevica i mučenica. Euzebij, otac crkvene povijesti, oslanjajući se na pismo sv. Dionizija, aleksandrijskog biskupa, upravljena Fabiju u Antiohiju, govori o teškom progonstvu kršćana za posljednjih godina vladanja cara Filipa (244.—249). U tom progonstvu pogani su uhvatili i divnu djevicu Apoloniju, koja je već bila u poodmakloj dobi. Tukli su je po licu i čupali joj zube. Onda su je odveli izvan grada i zaprijetili joj lomačom ako ne bude zajedno s njima izgovarala njihove bezbožne riječi. Ona zamoli da je za čas oslobode. Kad su to učinili, sama je skočila u lomaču i tako završila svoj plemeniti život na zemlji.

Biskup Dionizije u spomenutom pismu veli da je Apolonija provodila neporočan život, vrijedan svakoga poštovanja i udivljenja. Vjerojatno su pogani zbog toga i zbog njezina apostolskog rada čime se isticala u Crkvi na nju bili i kivni. Što se tiče njezina »samoubojstva«, Rimski martirologij ističe da se ona bacila u oganj »potaknuta jačim ognjem iznutra, koji dolazi od Duha Svetoga«; a sv. Augustin, osvrćući se na taj slučaj, kaže da je slobodno poći u smrt s namjerom da se izbjegne grijeh (usp. De civitate Dei, I, 26,21). Svakako, sv. Apolonija je postala veoma popularna svetica zbog svoje odvažnosti i neobičnosti mučenja. Vjernici se njoj utječu za pomoć u bolestima zubi.

MJ

- Sv. Aleksandar i 38 drugih, mučenici u Rimu.
- Sv. Amon i Aleksandar, mučenici u Solisu na otoku Cipru.
- Sv. Nicefor, mučenik u Antiohiji za cara Valerijana.
- Sv. Prim i Donat, đakoni, pogubljeni u Africi u Lemelu od donatista braneći oltar.
- Sv. Ansbert, ruanski biskup (Francuska).
- Sv. Sabin, biskup u Kanosi (Apulija).

10. SV. SKOLASTIKA, djevica

Obavezan spomendan

O svetoj Skolastici, prvoj i najslavnijoj benediktinki, sv. Grgur Veliki, papa († 604), pišući u drugoj knjizi svojih *Razgovora (Libri dialogorum)* o sv. Benediktu, u 33. i 34. poglavlju ovo sažeto kaže o toj njegovoj jedinjoj sestri:

Skolastika, sestra blaženog Benedikta, bila je već od djetinjstva posvećena Gospodinu. Ona je obično jedanput godišnje posjećivala brata, a on bi s brda Casina silazio k njoj izvan klauzure na samostanskom imanju. Tako je došla i zadnji put. Benedikt je u pratnji svojih učenika došao k njoj, pa su čitav dan proveli zajedno u svetom razgovoru i navečer zajedno večerali. Budući da je već bio pao mrak, Skolastika zamoli brata: »Molim te, ne ostavljaj me noćas, već razgovarajmo o radostima nebeskog života sve do jutra.« Ali, strogi brat odgovori: »Što ti je sestro? Ja ne smijem ostati izvan samostana.« A bila je vedra noć. Tada Skolastika sklopi ruke i vruće se pomoli Bogu. Najedanput stade grmjeti i sijevati i navali takav pljusak da ni Benedikt ni pratioci nisu mogli ni makac. Tada svetac ukori sestru: »Bog ti prostio, što si mi to učinila?« Ona odgovori: »Molila sam tebe, pa nisi htio ni čuti. Onda sam zamolila Boga, pa me je uslišao. A sada hajde, ako možeš!« Budući da je stalno lijevalo, Benedikt je bio prisiljen ostati, pa je cijelu noć proveo u svetom razgovoru sa sestrom. Tri dana poslije Benedikt iz svoje ćelije ugleda dušu svoje sestre, kako u obliku golubice leti prema nebeskim visinama. Pošalje braću da donesu tijelo njezino i položi ga u grob, što ga je na Monte Cassinu bio sebi pripravio.

To je sve što iz kršćanske starine imamo zapisano o sv. Skolastici, a i to pisano pedesetak godina nakon njezine smrti.

Međutim, stara predaja i kasniji pisci o njoj dalje kažu: Skolastika je bila sestra — bliznakinja sv. Benedikta, pa su se rodili istog dana 480. g. u gradu Nursiji (Norcia). Odatle njihova velika povezanost od rođenja do smrti. Skolastika je u stopu slijedila svoga velikog brata na njegovu životnom putu od Subiaca do Monte Cassina. Ona je zajedno s bratom nedaleko njegova samostana osnovala svoj ženski samostan, kome je dala isto Pravilo, što ga je brat sastavio za svoj red. Umrla je trećega dana poslije zadnjega razgovora s bratom 10. veljače 547. Benedikt ju je časno pokapao u bazilici sv. Ivana K. na Monte Cassino. Četrdeset dana kasnije, tj. 21. ožujka umre i Benedikt, pa su braća njegovo tijelo položili u novu raku, što su je napravili tik uz grob sv. Skolastike. Tako su i poslije smrti ostali zajedno.

U drugom svjetskom ratu 1944. samostan Monte Casinno bio je porušen do temelja, ali opet obnovljen u istom stilu. Grob brata i sestre ostao je netaknut. Kada su 1950. prigodom arheoloških istraživanja ispod velikog oltara otvorili grob, arheolozi su našli dva kostura, muški visok

1,72 m, a ženski 1,59 m. Kostí brata i sestre bile su izložene punih pet godina i 1. prosinca 1955. opet položene u tradicionalni grob ispod velikog oltara u bazilici Monte Cassina.

Sv. Grgur u spomenutom napisu kaže, da je Skolastika one večeri bila valjanija od brata Benedikta, jer je prema sv. Ivanu Evanđelisti (*Bog je ljubav*, 1 Iv 4,16) više mogla, pošto je više ljubila. Tu najvišu, prvu i zadnju krepost, kojem se odlikovala svetica, naglašava i današnja zborna molitva: »Gospodine, danas na spomendan svete Skolastike djevice, daj da se u nju ugledamo, tebi čistom ljubavlju služimo te i mi postignemo sreću tvoje ljubavi.«

K J

Istog dana

- Sv. Vilim, pustinjač kod Siene, utemeljitelj Vilhelmita, umro 1157. godine.
- Sv. Sotera, djevica i mučenica u Rimu na Apijskoj cesti.
- Sv. Zotik, Irenej, Hijacint, Amancije i deset vojnika, mučenici u Rimu.
- Sv. Silvan, biskup u Kampaniji.

11. BLAŽENA DJEVICA MARIJA LURDSKA

Neobavezan spomendan

Danas slavimo ukazanje bl. Djevice Marije u Lurdu, u špilji Massabielle, maloj Bernardici Soubirous. Gospa se Bernardici tu ukazala 18 puta. U 16. ukazanju rekla je Bernardici: »Ja sam Bezgrešno Začeće«. Ukazanja su se zbila od 11. veljače do 16. srpnja 1858., četiri godine nakon što je papa Pio IX. Marijino Bezgrešno Začeće proglasio dogmom vjere. Lurd je otada stjecište pobožnih hodočasnika iz cijeloga svijeta.

Crkva je iz početka bila rezervirana prema lurdskim ukazanjima. Tek je papa Leon XIII. god. 1891. odobrio liturgijsko slavlje tih ukazanja, i to samo za pokrajinu Auch, a sv. Pio X. je god. 1907. to slavlje protegao na cijelu Crkvu. Crkva je naimo jako oprezna kad se radi o privatnim ukazanjima. Ipak se ni ta ukazanja ne smiju prezirati jer i ona, osobito ako su popraćena čudesima, mogu imati proročki karakter i svojim sadržajem interesirati cijelu Crkvu. Premda ta ukazanja po sebi imaju pečat privatne objave i premda ona javnoj objavi, koja je završila smrću apostola bitno nova ništa ne doprinosi, ipak su ona u Crkvi odraz proročkih darova koji potiču, pomažu i pospješuju ostvarenje neiscrpne stvarnosti Kristove objave.

Današnji spomendan vezan je uz Marijina ukazanja u Lurdu, koji je postao važan zbog brojnih čudesnih ozdravljenja koja su se tu zbila po Marijinu zagovoru. Ta su ozdravljenja, koja proučava ekipa liječnika

najrazličitijih usmjerenja, pobudila velik interes u cijelom svijetu. Ovaj se dakle Marijin spomendan temelji na iskazima Bernardice koja je doživjela Gospina ukazanja u Lurdu i na zahvatima koje je Marija izvršila na tom mjestu milosti, a ona nisu samo tjelesna ozdravljenja. Dogmatski pak sadržaj ovog spomendana jest Marijino Bezgrešno Začeće.

Marijina poruka iz Lurda nije neka nova nauka niti uspostava nekoga novog reda spasenja nego jednostavni poziv i poticaj da se ispuni Kristov poziv na molitvu, pokoru i obraćenje, što nas u stvari najbolje suobličuje Kristu i osposobljava za njegovo otkupiteljsko djelo. Za nas je također važno što se Marija u Lurdskim ukazanjima predstavila kao Bezgrešno začeta, jer je time potvrdila nepogrešivost crkvenog učiteljstva, i što su se tu po njezinu zagovoru ostvarila mnoga čudesna ozdravljenja, tjelesna i moralna, tj. obraćenja. To je ujedno razlog zašto je to štovanje »postiglo širok odjek« u kršćanskom svijetu, kako ističe Pavao VI. u pobudnici »*Marialis cultus*« (br. 8).

Slavljenje Gospinih ukazanja u Lurdu predstavlja nam Mariju, koja je u svom životu osjetila i iskustveno doživjela čudesne Božje zahvate, kao zrcalo u kojem možemo pomatrati Boga i njegovu svemoć, i to ne samo u redu naravi nego i još više u redu nadnaravi. To nas slavljenje usko povezuje uz njezina Sina Isusa, od kojeg dolazi sva njezina veličina i slava. Stoga je slavljenje Euharistije centar lurdskih zbivanja, a isto tako i ovog spomendana. Procesija s Presvetim i s upaljenim svijećama daje životni polet patnicima i bolesnicima, a sve ostale potiču na služenje svojim bližnjima koje je Krist otkupio svojom smrću i uskrsnućem i za koje se Marija skrbi majčinskom ljubavlju.

SČ

Istog dana

— **Sv. Grgur II.**, papa (715.—731.), posebno se zalagao za širenje Evanđelja među germanskim plemenima, kamo je kao misionara poslao sv. Bonifacija; odvažno se borio s bizantskim carem Leonom III., koji je bio zabranio štovanje svetih slika; mnogo je učinio za obnovu Rima, samostana i crkava.

— **Sv. Saturnin i drugovi**, mučenici u Africi za Dioklecijanova progonstva.

— **Mnoštvo sv. mučenika u Numidiji** za Dioklecijanova progonstva. Pogubljeni zato što se nisu pokorili carevoj naredbi da predaju sveta pisma.

— **Sv. Lucije, biskup i drugovi**, podnesoše mučeništvo u Hadrianopolu (Tracija) za cara Konstancija zato jer nisu htjeli pristati uz arijevence.

— **Sv. Pashal I.**, papa (817.—824.), mnoga je tjelesa sv. mučenika časno sahranio po crkvama u Rimu.

— **Sv. Kalocer**, biskup u Raveni.

— **Sv. Lazar**, biskup u Milanu.

— **Sv. Severin**, opat samostana sv. Mauricija u Kaštel Nantuaniju (Francuska).

— **Sv. Jona**, monah u Egiptu.

— **Sv. Benedikt Anianski** (750.—821.), benediktanac, obnovitelj benediktinskih samostana u Akvitaniji i apostol na području Aachena.

12. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **Bl. Reginald Orleanski**, dominikanac, rodio se oko 1180. god. u orleanskoj biskupiji. Bio je profesor prava na pariškom sveučilištu. Godine 1281. nalazi se u Rimu. Tu se upoznaje s kard. Hugolinom, kasnijim papom Grgurom IX., a preko njega i sa sv. Dominikom. Obolivši teško, posjeti ga sv. Dominik i potakne da prihvati evanđeosko siromaštvo i postane redovnik. Reginald je to i učinio iste godine nakon što je ozdravio i posjetio Svetu zemlju. Ušavši u dominikanski red djeluje kao profesor u Bologni i Parizu. Svojom rječitošću mnoge je studente i profesore zagrijao za svoj red. Umro je u Parizu 1. veljače 1220. Papa Pio IX. odobrio je njegovo štovanje kao blaženika 1875. godine.

— **Sv. Eulalija**, djevica i mučenica u Barceloni za Dioklecijanova progonstva.

— **Sv. Damjan**, vojnik i mučenik u Africi.

— **Sv. Modest i Julijan**, mučenici u Kartagi.

— **Sv. Modest i Amon**, dječaci, mučenici u Aleksandriji.

— **Sv. Melecije**, biskup u Antiohiji, umro je kao predsjednik sveopćega carigradskog sabora 381. godine. Mnogo je pretrpio, pa i progonstvo, zato što se borio protiv arijevtva.

— **Sv. Antun**, biskup u Carigradu za vrijeme cara Leona VI.

— **Sv. Gaudencije**, biskup u Veroni.

13. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **Sv. Agab**, prorok. Djela apostolska ga spominju dva puta (11,28; 21,10).

— **Sv. Benigno**, prezbiter i mučenik u Todiu (Umbrija) za vrijeme Dioklecijana i Maksimiana.

— **Sv. Pollent**, mučenik u Melitini (Armenija) za Decijeve progonstva.

— **Sv. Julijan**, mučenik u Lionu.

— **Sv. Stjepan**, biskup u Lionu (umro oko 512. g.).

— **Sv. Fuska**, djevica i mučenica u Raveni za Decijeve progonstva.

— **Sv. Stjepan**, opat u Reatu.

— **Bl. Pavao Loc**, prezbiter i mučenik u Vietnamu 1859. godine. Blaženim ga proglasio papa Pio X. god. 1909.

14. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **Sv. Valentin** (Zdravko), prezbiter i mučenik u Rimu na Flaminijskoj cesti za cara Klaudija II. god. 269. Rimski martirologij ističe da se odlikovao mudrošću i kreposnim životom. Zbog toga je bio vrlo čašćen u puku, a nakon mučeničke smrti štovanje mu se ubrzo proširilo i sačuvalo sve do danas. Kod nas se štuje osobito u zagrebačkoj nadbiskupiji, gdje su mu posvećeni mnogi oltari, a u Batini (Baranja) posvećena mu je župska crkva.

— **Sv. Vital, Felikula i Zenon**, mučenici u Rimu.

— **Sv. Valentin**, biskup i mučenik u Interamni (Umbrija) za gradskog prefekta Placida.

— **Sv. Prokul, Efeb i Apolonije**, mučenici također u Interamni zato što su čuvali tijelo sv. Valentina.

— **Sv. Cirion**, prezbiter, **Basian**, lektor, **Agaton**, egzercist, i **Mojsije**, mučenici u Aleksandriji (svi spaljeni).

— **Sv. Baso, Antun i Protolik**, mučenici također u Aleksandriji (svi potopljeni).

— **Sv. Dionizije i Amon**, mučenici također u Aleksandriji.

— **Sv. Eleukadije**, biskup u Raveni.

— **Sv. Auksencije**, opat u Bitiniji.

— **Sv. Antonin**, opat u Monte Cassino. Kad su Longobardi razrušili taj samostan, Antonin je živio kao pustinjač.

— **Sv. Adolf**, o. Cist., biskup u Osnabrücku (umro 1224. g.).

15. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **Bl. Klaudije La Colombière**, DI, Prezbiter, rodio se 1641. god. u Saint-Symphorien d'Ozon (Francuska). U Paray-le-Monialu 1675. god. postao je poglavarom isusovačkog kolegija i ujedno duhovni vođa Margareti Mariji Alacoque te zajedno s njom širio pobožnost presv. Srcu Isusovu. Umro je 15. veljače 1682. u Paray-le-Monialu. Blaženim ga je proglasio Pio XI. god. 1929. U Družbi Isusovoj slavi se kao neobavezan spomendan.

— **Bl. Jordan Saksonski**, OP, nasljednik sv. Dominika u upravi reda (2. dominikanski general) postao je god. 1222. Svoje izvanredne darove uma i srca upotrebio je za dobro svoga reda. Obilazeći svoje samostane, propu-
tovao je čitavu Evropu i tako se upoznao s utjecajnim ljudima onoga vremena. Jordan spada među »najveće ličnosti koje je Njemačka dala Crkvi«, tvrdi isusovac K. Koch. Kad je putovao za Palestinu u obilazak svojih samostana, zajedno s ostalim putnicima utopio se 13. veljače 1237. Njegovo štovanje kao blaženika potvrdio je papa Leon XII. god. 1826.

— **Sv. Faustina i Jovit**, braća, mučenici u Brasciji za cara Hadrijana.

— **Sv. Kraton**, mučenik u Rimu. Njega i sve njegove ukućane pokrstio je sv. Valentin. Malo poslije toga svi podnesoše mučeništvo.

- Sv. Agapa, djevica i mučenica u Interamni.
- Sv. Saturnin, Kastul, Magnus i Lucije, mučenici također u Interamni.
- Sv. Kvindije, biskup u Vasionu (Francuska).
- Sv. Dekoroz, biskup u Kapui.
- Sv. Josip, đakon u Antiohiji.
- Sv. Jurka, djevica u Alverniji (sadašnji Clermont u Francuskoj), umrla 594. godine.
- Sv. Sigfrid, biskup i apostol Švedske, umro oko 1030. godine.

16. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Julijana, mučenica iz Nikomedije. Prema starim izvještajima, Julijana je bila jedina kršćanka u svojoj obitelji. Otac joj je bio Afrikanac i vjeran štovatelj poganskih božanstava. Julijanu je obećao dati za ženu poganinu Evilaziju, koji je bio gradski prefekt. Julijana bi bila pristala na udaju pod uvjetom da Evilazije prihvati kršćanstvo. On se na to razgnjevi, optuži je kao kršćanku i izvede pred sud. Sve prijetnje i muke nisu je slomile ni odvratile od njezine odluke. Osuđena je na smrt i odrubljena joj je glava. Bilo je to u Nikomediji za cara Maksimijana (305. g.). Njezine su moći iz Nikomedije donesene najprije u Puteole, zatim u Cumu i napokon 1207. god. u Napulj, gdje se i danas čuvaju. Svetica se časti osobito u Napulju i ostalim kajejima Italije, te u Španjolskoj i Holandiji.

MLI

— Sv. Onezim, rob Filomena, bogatog trgovca u Kolosi u Maloj Aziji, koji je bio kršćanin i prijatelj sv. Pavla apostala. Onezim je jednom okrao svoga gospodara Filomena i pobjegao u Rim. Kad mu je nestalo novaca, obraćao se kršćanima za pomoć znajući da ga oni neće izdati kao bjegunca. Tako se između 61. i 63. godine susreo s Pavlom koji je tada bio u Rimu kao sužanj. Pavao ga je poučio o vjeri i pokrstio. Želio ga je zadržati kod sebe, ali — znajući da je Onezim rob — prema ondašnjim državnim zakonima on je pripadao Filomeni, svom gospodaru. Stoga ga Pavao s Tihikom posla u Kolosu Filomeni napisavši i popratno pismo u kojem moli Filomena da Onezima primi ne kao roba nego kao dragog brata, a ako ga je što oštetio, da to njemu (Pavlu) unese u račun. E. Renan tu najkraću Pavlovu poslanicu, svega 25 redaka, smatra »biserom rane kršćanske književnosti«. Ona je ujedno i svjedočanstvo što je kršćanstvo od svog početka mislilo o ropstvu. Predaja kaže da je Onezim nakon toga propovijedao Evanđelje po zemljama oko Sredozemlja, da je kao biskup naslijedio sv. Timoteja u Etezu i da je u Rimu umro mučeničkom smrću. U istočnoj Crkvi slavi se 15. a u zapadnoj 16. veljače.

SS

— Sv. Ilija, Jeremija, Izaije, Samujel i Danijel, Egipćani, mučenici u Cezariji u Palestini za Galerija Maksimijana. Oni su dobrovoljno dvorili kršćane koji su kao osuđenici radili u rudnicima u Ciciliji. Kad su se jednom odanle vraćali, po naredbi predsjednika Firmilijana su uhvaćeni, mučeni i pogubljeni. Poslije njih pogubiše i sv. Porfirija, službenika sv. Pamfilija mučenika, i sv. Seleuka iz Kapadocije.

— Sv. Julijan i drugih pet tisuća, mučenici u Egiptu.

17. SEDAM SVETIH UTEMELJITELJA REDA SLUGU B. D. MARIJE

Neobavezan spomendan

Trinaesto stoljeće jest doba kada je katolička Evropa na putu svoga duhovnog razvitka pod vodstvom Crkve došla do svoga zenita: to je, naime, ne samo zlatno doba skolastike, križarskih vojna, katedrala i prvih evropskih sveučilišta, nego i doba osnutka više novih redova, tzv. prosjačkih, koji su u svoje doba pomogli obnoviti Crkvu, a još i danas blagotvorno djeluju na širenju Kristova kraljevstva u svijetu. Ti novi redovi nastali u 13. stoljeću jesu: dominikanci, franjevci, karmelićani, augustinci i serviti.

Red servita osnovali su tzv. *Sedam svetih utemeljitelja*. Oni su bili bogati kršćanski trgovci u poznatom i naprednom gradu Firenci u talijanskoj pokrajini Toscani. Bili su članovi *Velike družbe naše Gospe*, koja je od davnina postojala u njihovu gradu. Ali, nakon što su doživjeli jedno nebesko viđenje, napustiše trgovački zanat i svoje obitelji, suvišno bogatstvo razdijeliše siromasima i osnovaše najprije u gradu, a onda 1233. na Monte Senario, brdu 45 km daleko od Firence, zajednicu kojoj su postavili glavnu svrhu: na osobiti način častiti B. D. Mariju. Svoju ustanovu nazvaše: *Ordo servorum B. M. Virginis* = Red slugu B. D. Marije, ili kratko: *Red servita*. Njihov biskup 1239. dade im pravilo sv. Augustina, hiponskog biskupa († 430). Za službeno odijelo uzeli su crni habit u čast žalosti Marijinih, a za prvoga starješinu izabrali su između sebe Bonfilija Monaldi. Novi red odobrilo je više papa: Inocent IV. (1249), Aleksandar IV. (1256), Nikola IV. (1290), a na osobiti način Benedikt XI. bulom *Dum levamus* od 11. veljače 1304, tj. još za života jednoga od osnivača, Aleksija Falconieri († 1310).

Sva sedmorica utemeljitelja nakon smrti bila su sahranjivana u njihovoj prvoj crkvi na brdu Senario, gdje im se iskazivalo trajno štovanje. Nakon dugog postupka konačno ih je Leon XIII. 15. siječnja 1888. svečano proglasio svetima. Evo njihovih imena: sv. Bonfilije, sv. Bonajunkto, sv. Manet, sv. Amadije, sv. Ugučo, sv. Sosten i sv. Aleksije. U prigodi proslave 700. obljetnice osnutka reda Marijinih servita 1933. na Monte Senario sagrađena je nova kapela i u nju su u zajedničku raku preneseni posmrtni ostaci svih sedam svetih utemeljitelja.

Red servita, koji je tijekom vremena dobio i drugi, ženski i treći, svjetovni red (npr. mantelate), raširio se po svijetu, a u prvome redu po Italiji, gdje je ostao popularan do danas. Uz širenje Marijina štovanja istakao se i na kulturnom i socijalnom polju. Zborna molitva misnog obrasca u čast današnjih svetaca ističe Marijino čašćenje: *Gospodine, daj da budemo pobožni kao sveta braća koja su tako odano častila svetu Bogorodicu i narod k tebi privodila.*

K J

Istog dana

- Sv. **Teodul i Julijan** iz Kapadocije, mučenici u Cezariji u Palestini za predsjednika Firmilijana.
- Sv. **Faustin i drugovi**, mučenici u Rimu.
- Sv. **Polihron**, biskup u Babilonu i mučenik za Decijeva progonstva.
- Sv. **Donat, Sekundin, Romul i drugovi**, mučenici u Conkordiji, za Dioklecijanova progonstva.
- Sv. **Silvin**, biskup u Toulousi.
- Sv. **Fintan**, prezbiter i opat (Švedska).
- **Bl. Franjo Clet**, lazarist, misionar i mučenik u Kini god. 1820. Njega i drugih 12 kineskih mučenika, među kojima i **Ivan od Triora**, proglasio je blaženim papa Leon XIII. god. 1900.

19. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— Sv. **Šimun**, drugi jeruzalemski biskup, nasljednik apostola Jakova Mlađega. Šimun je bio rođa Davidova, vjerojatno sin Kleofe, jednoga od dvojice učenika kojima se Isus ukazao na putu u Emaus, rođak sv. Josipa i B. D. Marije, pa prema tome i samog Gospodina Isusa. Za progonstva cara Trajana, koji je na poseban način progonio kršćane koji su bili Davidova potomstva i u rodbinskoj povezanosti s Isusom, Šimun je otpužen da je kršćanin i Davidov potomak. Godine 107., za konzularnog legata Tiberija Klaudija Atika, uhvatili su ga, dugo mučili i propeli na križ. Šimun je, premda starac od 109 godina, ustrpljivo i predano sve to podnio tako da su se gledaoci, pa i sam Atik, čudili i divili.

— Sv. **Flavijan**, biskup carigradski, na saboru u Efezu 449. g., nazvanom »razbojnički«, suprostavio se aleksandrijskom biskupu Dioskuru koji je predsjedao saboru. Zbog toga je fizički napadnut, isprebijan i protjeran u progonstvo, gdje je i umro.

— Sv. **Maksim i Klaudije**, braća, te sv. **Prepedigna**, Klaudijeva žena, i njihova dva sina: Aleksandar i Kucije, mučenici u Ostiji za cara Dioklecijana.

— Sv. **Lucije, Silvan, Rutul, Klasik, Sekundin, Fruktul i Maksim**, mučenici u Africi.

— Sv. **Hiladije**, biskup u Toledu.

18. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— Sv. **Konrad Pjačenski**, pustinjač TOR. »Uzor pravednog i pobožnog života« (Zborna na misi) Konrada Confalonieri započeo je u Piacenzi 1290. godine. Ali, njegov pravi kršćanski život, zbog kojega je i dobio spomenutu etiketu, započeo je nakon 1313. godine. Te je godine, naime, za vrijeme lova

Konrad zapovjedio da se zapali vatra kako bi se divljač istjerala iz svojih legla. Plamen, koji se raširio više od očekivanja, progutao je i žitno polje i gospodarske kuće, zbog čega su vlasnici tražili naknadu. Upravitelj Piacenze osudi na smrt nevina čovjeka koji se slučajno našao na mjestu nesreće. Konrad je tada priznao da je on krivac i da je spreman nadoknaditi štetu. S pravom Ulazna pjesma primjenjuje na njega riječi Malahije proroka: »Zakon istine bijaše u njegovim ustima.« Konrad je ušao u Treći red sv. Franje, a žena mu Eufrozina u klarise. Svoj duhovni lik izgrađivao je Konrad siromašnim pustanjačkim životom i hodočašćima. Umro je 19. veljače 1351. Njegovo štovanje odobreno je za biskupiju u Sirakuzi 1515. godine, a za cijelu Siciliju 1544. Urban VIII. odobrio je 1625. godine vlastiti časoslov i misu njemu u čast za sve franjevce. Kod franjevaca trećoredaca slavi se kao obavezan spomendan, a kod ostalih franjevaca kao neobavezan spomendan.

MB

- **Sv. Gabin**, brat sv. Kaja pape (283.—296), prezbiter i mučenik u Rimu za Dioklecijanova progonstva.
- **Sv. Publije, Julijan, Marcel i drugovi**, mučenici u Africi.
- **Sv. monasi i drugi**, mučenici u Palestini, pogubljeni od Saracena.
- **Sv. Zambda**, biskup u Jeruzalemu.
- **Sv. Auksibije**, biskup u Soliju (Cipar).
- **Sv. Barbat**, biskup u Beneventu, apostol Longobarda, umro 682. god.
- **Sv. Mansuet**, biskup u Milanu (7. st.).

20. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

- **Mnoštvo sv. mučenika** u Tiru (Fenicija) za Dioklecijanova progonstva po naredbi vojskovođe Veturija. U mukama su ih bodrili i tješili biskupi: Tiranio, Silvan, Pelej i Nil, te prezbiter Zenobije, zbog čega i oni zajedno s njima podnesoše mučeništvo.
- **Sv. Eleuterije**, biskup i mučenik u Carigradu.
- **Sv. Sodat**, biskup, i **drugovi**, mučenici u Perziji za kralja Sabora, (oko 342. g.).
- **Sv. Euherije** (690.—738.), OSB, nadbiskup Orleansa.
- **Sv. Potamije i Nemezije**, mučenici na Cipru.
- **Sv. Leon**, biskup u Kataniji na Siciliji.
- **Sv. Eleuterije**, biskup u Tournai, umro oko 500. godine.

21. **SV. PETAR DAMIANI**, biskup i crkveni naučitelj *Neobavezan spomendan*

Rodio se u Raveni 1007. godine. Već u ranom djetinjstvu izgubio je oca pa su brigu o Petru preuzela njegova starija braća. Jedan od njih, imenom Damjan, arhiprezbiter Ravane, rano je opazio prirodne

vrline i izuzetnu nadarenost mladog Petra, pa se zauzimao za njegovo školovanje. Petar se s oduševljenjem dao na učenje, ali je ujedno osjećao da je važnije brinuti se oko vječnog spasenja. Ta misao ga je sve snažnije zahvaćala te usprkos velikoj ljubavi prema znanostima, odlučio ući u monaški red Kamalduležena. Postao je revnim monahom, posve odan duhu svog Reda i životu zajednice. Njegova revnost je bila dobro prihvaćena od subraće te je izabran za opata u opatiji Fonte Avelana. Svoj položaj je iskoristio kao priliku da promiče duhovne ideje s kojima je bio zahvaćen. Na osobit način je širio štovanje Isusove muke. S tim u svezi pokrenuo je jednu inicijativu koja će imati odjeka kroz čitavi srednji vijek. Naime, među svojom braćom promicao je praksu bičevanja (bič se sastojao od više pramenova od kojih je svaki završavao s metalnom kuglicom). Tu praksu kasnije (u XII. i XIII. st.) prihvaćaju laici, najprije u Perudi (Italija), a zatim u ostaloj Italiji i u Evropi; prozvali su ih flagelantima.

Petar Damiani je mnoge oduševio, osnovao je više novih zajednica, te ga smatraju kao novog osnivača Reda. U tom smjeru je htio nastaviti, ali ga papa Stjepan X. prinudi da prihvati dužnost kardinala i biskupa Ostije. I na toj dužnosti je opet čitav. Ipak, u dubinu duše on čezne za samoćom u kojoj je duhovno rastao, te mu papa Aleksandar II. dopušta da se vrati u svoj eremitorij u Firenzi, gdje je i umro 1072. godine. Budući da mu u životu nije bilo ništa preče od Krista i budući da je uvijek vjerno služio Crkvi (Zborna na misi), odmah nakon smrti štovan je kao svetac. Zbog njegovih brojnih spisa i rasprava s dogmatikog, moralnog, asketičnog i hagiografskog područja papa Leon XII. proglasio ga je naučiteljem Crkve 1828. godine.

Istog dana

BŠ

- Sv. Irena (Miroslava, Mira), djeвица, sestra pape Damaza I. (366.—384.).
- Sv. Maksimijan, biskup Ravene, umro 556. godine.
- Sv. Eleonora, engleska kraljica, umrla 1291. godine.
- Sv. Feliks, biskup u Metzu (4. st.).
- Sv. Severin, biskup i mučenik u Scitopoliju (Palestina).
- 79 svetih mučenika pogubljenih na Siciliji za Dioklecijanova progonstva.
- Sv. Verul i drugovi, mučenici u Adrumetu u Africi za vandalskog progonstva.
- Sv. Zakarija, patrijarh jeruzalemski, umro 631. godine.

22. KATEDRA SV. PETRA APOSTOLA

Blagdan

Slavljenje blagdana pod nazivom »Katedra sv. Petra« seže u prva stoljeća kršćanstva. Blagdan se svečano slavio na Istoku i na Zapadu.

Postojale su dapače dvije svetkovine, jedna pod nazivom »Katedra sv. Petra u Antiohiji« (22. veljače), druga pod nazivom »Katedra sv. Petra u Rimu« (18. siječnja). Kako im je značenje bilo isto, liturgijski kalendar ih je povezao u jedan blagdan.

Smisao blagdana je već od IV. st. bio izražen u posve određenom pravcu: izraziti poštovanje i priznanje u prvenstvo sv. Petra, odnosno Petrovih nasljednika. Sv. Leon papa je sredinom V. st. u tom smislu o Petrovu prvenstvu pisao: »Iz čitavoga se svijeta izabire samo Petar da se stavi na čelo pozvanima iz svih naroda, svim apostolima i svim crkvenim ocima: premda ima u Božjem narodu mnogo svećenika i mnogo pastira, sve njih ipak vodi Petar, koje kao glava vodi i Krist« (Časoslov, 2. čit.).

Tijekom čitave povijesti Crkve, Petrovo je prvenstvo imalo iznimno značenje. Bivalo je znakom jedinstva i moralne snage. Nije prošlo bez iskušenja. Dapače, doživljavalo je veoma snažnih suprostavljanja. Ali svijest o Isusovom poslanju i stoljećima potvrđena vrijednost takvog prvenstva održala je jasnim tu ustanovu. U njoj ima nečeg doista snažnog. Sv. Ivan Krizostom je to izrazio na slikovit način: *Petrov brod se smije vjetrovima i olujama; taj brod ima svece za putnike, križ kao jarbol, evanđeosku nauku za jedra, anđele za veslače i Boga kao pilota.*«

Danas se Petrovo prvenstvo želi izraziti u »vlasti služenja«. Ta je misao doista bila — u načelu — stalno prisutna uz tu ustanovu (odatle i naziv za papu: »Sluga slugu Božjih«), a II. vat. koncil, od kojeg i gornji izraz, želi je ponovno naglasiti.

BŠ

Istog dana

— Sv. **Margareta Kortonska**, franjevačka teroredica, velika pokornica, umrla je 1297. godine. Svetom ju je proglasio papa Benedikt XIII. god. 1728.

— Sv. **Papija**, učenik sv. Ivana apostola, biskup u Hieropolisu, umro oko 200. godine.

— Sv. **Paskazije**, biskup u Vieni, umro oko 300. godine.

— Sv. **Aristion**, prema svjedočanstvu sv. Papije, jedan od 72 Kristova učenika, umro u Salamini na Cipru.

— **Mnoštvo sv. mučenika** u Arabiji za cara Galerija Maksimijana.

23. SV. POLIKARP, biskup i mučenik

Obavezan spomendan

Veliki mučenik i biskup Smirne, sv. Polikarp, spada u grupu onih ljudi koji su imali neposrednu vezu s apostolima ili njihovim učenicima. Zato je njihovo svjedočanstvo od izuzetne važnosti za kršćansku

vjeru i za kršćansku teologiju. Sv. Irenej, lyonski biskup, oko 190. god. zapisao je o sv. Polikarpu: »Bio je učenik apostolâ, te prijatelj mnogi- ma koji su vidjeli Gospodina. Sami apostoli potvrdili su ga za biskupa.« Tertulijan, navodeći predaju Crkve u Smirni, tvrdi da je sv. Polikarpa postavio za biskupa sam sv. Ivan apostol.

Polikarp je napisao više pslanica. Sačuvana je, međutim, samo ona Filipljanima. U njoj on preporuča Filipljanima djelotvornu kršćansku ljubav i međusobno pomaganje: »Kad ste u mogućnosti da učinite jedno kršćansko djelo, nemojte to odgađati za drugi put, jer milostinja oslobađa od smrti. Međusobno se poštivajte i pomažite. Neka vaš život bude doličan i neporočan u očima pogana, kako bi i oni mogli hvaliti vaša dobra djela. Nemojte dozvoliti da Bog bude pogrđen zbog vas.«

Polikarp je podnio mučeništvo na stadionu u Smirni 23. veljače 155. u dobi od 86. godina. Opis njegova mučeništva je sačuvan, a napisao ga je jedan očevidac smirnske Crkve. Iz tog opisa odsijeva duhovna ve- ličina, duboka vjera i veliko dostojanstvo ovoga biskupa koji je živo želio da postane divna i ugodna žrtva svome Bogu. Kad mu je prokon- zul Stacije Kvadrat rekao: »Prokuni Krista i oslobodit ću te«, Polikarp mu je odgovorio: »Ima već 86 godina da mu služim i nikada mi nije učinio nikakvo zlo. Kako mogu pogrđiti svoga Kralja koji me spasio?« Krvnicima koji su ga htjeli prikovati čavlima na lomaču reče: »Pustite me ovako. Tko mi je dao snage da trpim vatru, dat će mi jakosti da je mogu mirno i podnijeti.« Stoga ga nisu prikovali nego samo svezali.

Molitva koju je Polikarp izmolio prije svoga mučeništva nije samo odraz njegove predanosti Bogu već i pouka nama kako trebamo podno- siti svoju životnu Kalvariju: *»Gospodine, Bože svemogući, Oče ljublje- noga i blagoslovljenoga Sina tvoga Isusa Krista! Mi smo te po njemu upoznali. Bože anđela i nebeskih sila, svega stvorenja i svih pravednika koji žive kako Ti hoćeš. Hvala Ti, što si me učinio dostojnim da baš danas i baš u ovaj čas budem zajedno sa svetim mučenicima dionik čaše tvoga Krista, da jednom i tijelom i dušom uskrsnem na vječni i neuništivi život Duha Svetoga. Bože istiniti, o da me danas primiš među svoje mučenike kao žrtvu divnu i ugodnu kako si je pripravio, predodredio i sada ispunio«* (Časoslov, 2. čit.).

MJ

Istog dana

— Sv. Sinerot, mučenik u Sirmiumu (Sremska Mitrovica) za progonstva Maksimilijana Galerija. Sinerot je porijeklom bio Grk, a po zanimanju vrtlar. Za vrijeme progonstva neko se vrijeme skrivao. Mислеći da je opasnost pro- šla, povratio se kući. Jednog je dana žena nekog carskog službenika šetala u njegovu vrtu u neobičan sat. Sinerot ju je ukorio zbog njezina slobodnog vladanja. Ona ga je, međutim, tužila svome mužu kao zavodnika, a on ga je dao na sud upravitelju pokrajine. Saznavši upravitelj da je Sinerot kršća- nin, osudi ga na smrt. Opis njegova mučeništva na latinskom jeziku objavio je Ruinart. Taj je opis preveo na hrvatski i na njega se kritički osvrnuo

Mitar Dragutinac (vidi SB, 1-1975, 36-41). Zbog današnjeg sv. Polikarpa, u dakovačkoj i srijemskoj biskupiji sv. Sinerot se slavi 24. veljače.

— Sv. Marta, djevica i mučenica u Astrogi (Španjolska) za cara Decija.

— Sv. Lazar, monah u Carigradu, slikao je sv. slike, zbog čega je proganjan od cara Teofila ikonoklaste i koji mu je slike uništavao. Nadživivši cara Teofila, slobodno je slikao, pa i u Rimu. Umro je 867. god.

— Sv. Romana, djevica, pokrstio je sv. Silvestar I., papa (314.—335.). Nakon toga je živjela pustinjačkim životom u Umbriji.

— Sv. Milburga, djevica, benediktinka, kći Mercijanskog kralja (Engleska), umrla oko 700. godine.

— Sv. Folerncije, priznavalac u Sevilli.

— Sv. Feliks, biskup u Bresciji.

24. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Montan (Goran), Lucije i drugovi, mučenici. Sredinom III. st. kršćanstvo još uvijek živi razdoblje svoga mučeništva. Upravo poradi toga, to je razdoblje naj snažnije u čitavoj povijesti Crkve. Među svjedocima — mučenicima, kojih se krv pretvarala u sjeme novih kršćana (prema slavnoj izreci sv. Ciprijana: »Sanguis martyrum, semen cristianorum«), bijahu i mučenici iz Kartage (sjeverna Afrika) koji su pogubljeni 259. godine. Na čelu te mučeničke grupe bili su dakoni: Montan, Lucije, Viktorik i Flavijan. Ostali su bili obični kršćani, od kojih neki novokršćenici.

Solon, guverner Kartage, u želji da se svidi pobunjenim stanovnicima, okrivljuje kršćane kao odgovorne za nastale neredne. Dao je uhvatiti spomenute dakone i neke kršćane. Svi pak bijahu učenici sv. Ciprijana. Neustrašivo su i bez sustezanja javno ispovjedili svoju vjeru, usprkos mnogim mukama. Konačno su osuđeni na smrt. Pred samu smrt napisali su (predvođeni sv. Montanom) svojoj braći u vjeri: »Braćo, sačuvajmo slogu, mir, jedinstvo srdaca; budimo već sada ovdje ono što ćemo jednog dana biti na nebesima.«

BŠ

— Sv. Modest, biskup u Trieru, umro 486. godine.

— Sv. Etelbert, engleski kralj, umro 616. godine.

— Sv. Pretekstat, biskup i mučenik u Roanu.

— Sv. Sergije, mučenik u Cezareji u Kapadociji.

— Sv. Primitiva, mučenica u Rimu.

25. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Tarazije, carigradski patrijarh. Za patrijarhu je izabran kao laik. Pokušao se odreći te dužnosti, ali je konačno prihvaća i prima svete re-

dove. Povjerenu mu dužnost obavlja u velikoj poniznosti, a istovremeno s odlučnošću i čvrstinom upravlja carigradskom Crkvom i čitavom patrijaršijom. Ne plaši se kada je u pitanju čuvanje moralnih načela. On se, na primjer, energično suprostavio caru Konstantinu VI. kad je ovaj htio otpustiti svoju zakonitu ženu. Taj ga je stav koštao izagnanstva. Kasnije, kada je car poradi intriga izgubio život, Tarazije je pušten na slobodu.

Bio je veoma pobožan čovjek. Na poseban je način štovao Majku Božju.

O njoj je napisao divnih stranica, iz kojih čitamo i ove retke: »Zdravo, o posrednice svega što je pod nebom; zdravo, obnoviteljice čitavog svemira; zdravo, o puna milosti, Gospodin je s tobom; onaj koji je prije tebe, rođen je po tebi i po tebi živi s nama.« Umro je 25. veljače 806., nakon što je 22 godine upravljao carigradskom patrijašijom.

BŠ

— **Sv. Donat**, biskup zadraski, drugotni zaštitnik grada Zadra. Prema svjedočanstvima nekih povjesničara u Zadru je bio biskup koncem 8. i početkom 9. stoljeća. Igrao je posredničku ulogu između Franaka i Bizanta. U Bizantu je dobio na dar od cara Nicefora moći sirmijske mučenice Anastazije (Stošije) te ih je pohranio u katedralu sv. Petra, koja se kasnije nazvala sv. Stošije. Također je dobio i moći mučenika Krizogona (Krševana) i drugih svetaca. Time je duhovno obogatio crkve svoga grada. Umro je oko 811. godine i pokopan u crkvi Presv. Trojstva, koja je kasnije po njemu nazvana sv. Donat. Nakon provale Francuza u Zadar (1809.), moći su mu prenesene u katedralu sv. Stošije, gdje se i danas nalaze. U Zadru se slavi na današnji dan.

— **Sv. Cezarije Nazijanski**, sin sv. None i brat sv. Grgura Taologa i sv. Gorganije, liječnik, zaštitnik liječnika, umro 369. godine.

— **Sv. Viktorin, Viktor i drugovi**, mučenici u Egiptu za Numerijana (185. g.).

— **Sv. Donat, Just, Herena i drugovi**, mučenci u Africi.

— **Sv. Feliks II.**, papa (483.—492.).

— **Sv. Valburga**, kćerka sv. Rikarda, engleskog kralja, monahinja u Heidenheimu (Njemačka), umrla 779. godine.

26. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **Sv. Porfirije**, biskup u Gazi (Palestina). Rodio se oko 347. god. u Solunu. U 30. godini života povukao se u Sketsku pustinju u Egiptu i tu provodi monaški život pet godina. Odatle polazi u Palestinu i u jednoj špilji kraj rijeke Jordana živi također pet godina. Želeći obići sveta mjesta, a i zbog bolesti, dođe u Jeruzalem. Tu je upoznao đakona Marka, svoga kasnijeg suradnika i životopisca. Jeruzalemski ga biskup Ivan zaredi za svećenika. Kad je u Gazi umro biskup, cezarijski metropolit 395. god. zaredi Porfirija za biskupa i postavi ga u Gazu. U Gazi je tada bio mali broj kršćana. Porfirijevim djelovanjem, koje je bilo popraćeno čudesima, broj se stalno povećavao. Zbog toga su pogani na njega bili kivni. Ali carskim dekretom, koji je Porfirije isposlovao iz Carigrada, kršćanima je u Gazi bio osiguran miran život. Porfirije je umro u Gazi 26. veljače 420.

— **Sv. Nestor**, biskup u Pergu (Pamfilija), podnese mučeništvo za Decijeve progona za zajedno s drugom četvoricom (Papija, Diodor, Konon i Klaudijan).

— **Sv. Aleksandar**, biskup u Aleksandriji. Arije, koji je nijekao Kristovo božanstvo, bio je njegov svećenik, a sv. Atanazije, Arijev protivnik, njegov đakon. Aleksandar je osudio Arija zajedno s drugim biskupima najprije na pokrajinskom saboru 320. godine, a onda na općem u Niceji 325. godine. Umro je 326. godine.

— **Sv. Faustinijan**, biskup u Bologni za Dioklecijanova progonstva.

— **Sv. Viktor**, prezbiter u Arciskom kraju oko 600. godine.

— **Sv. Agrikola**, biskup u Aversu, umro oko 614. godine.

27. *Bogoslužje ferijalno*

Istog dana

— **SV. GABRIJEL OD PREŽALOSNE**, redovnik. Mali Franjo Possneti rođen je u brojnoj obitelji Santea i Agneze u talijanskom gradiću Asizu, 1. ožujka 1838. Sugrađanin sv. Franje, »asiškog sirotana«, kršten je u istoj krstionici u katedrali sv. Rufina i dobio ime svoga velikog sugrađanina. Kako mu je otac kao državni činovnik (Papinske države) morao često mijenjati mjesto boravka, tako je Franjo ubrzo napustio Asiz i nastanio se u Spoletu, gdje je završio osnovno školovanje kod Braće kršćanskih škola, a srednje i filozofsko u isusuvačkom zavodu. Svjedožbe dokazuju da je bio odličan đak. Redovito je dobivao pohvale i nagrade, a na kraju studija filozofije nagrađen je zlatnom medaljom, koju je ljubomorno čuvao.

Bio je živ i društven, išao u lov i na izlete. Nastupao je na školskim priredbama kao recitator i pjevač. Oblačio se po »najnovijoj modi«. Kazalište, ples i zabave bijahu njegovo omiljeno zanimanje. Prof. Pincelli svjedoči da su ga svi zvali »Ballerino« (Plesač).

Takav vedri i veseli mladić tražio je smisao života i svoje usmjerenje. Borio se i sa sobom i s drugima. Konačno je odluka pala. U rujnu 1856. g. na nekoj zabavi u Spoletu Franjo je bio »prva zvijezda«. Sve je oduševio. Sutradan je pukao glas da je »Ballerino« otputovao u Morrovalle i postao redovnik, pasionist.

Drugi dio (»poluvrijeme«) svoga života Franjo je započeo pod imenom »Gabrijel od Žalosne Gospe: prvi dio imena će ga sjećati Otajstva Utjelovljenja, a drugi Otajstva Križa i Marijina sudjelovanja u njemu. Tako je započeo tihi rad na izgradnji samoga sebe razmatranjem i svakodnevnim nošenjem križa (Lk 9,23). Studij filozofije i teologije dnevno mu je pomogao da se približi Bogu. No, svoj studij nikada nije završio. U Isola del Gran Sasso, 27. II. 1862. dogorjela je svijeća njegova života. »Jer duljina dana ne čini starost časnom, niti se ona mjeri brojem godina. Krepostan život — to je zrela starost. Stekao je savršenstvo u malo vremena i dugo je živio ... (Mudr 4, 8.13).

Pio X. proglasio ga je blaženim (1908.), Benedikt XV. svetim (1920.) i nešto kasnije zaštitnikom mladeži, Pio XI. suzaštitnikom Katoličke akcije (1926.), a Ivan XXIII. pokrajine Abruzzo (1959.).

Takav je bio naš gotovo — suvremenik, učenik, student, redovnik, klerik, veseli »Ballerino«.

HGJ

- Sv. Aleksandar, Abundije, Antigon i Fortunat, mučenici u Rimu.
- Sv. Julijan, Eun i Besa, mučenici u Aleksandriji.
- Sv. Bazilije i Prokopije, branitelji štovanja svetih slika u Carigradu za cara Leona Isaurika.
- Sv. Baldomer, podđakon u Lionu.
- Sv. Leandar, biskup u Sevilli, brat sv. Izidora biskupa i sv. Florencije djevice. Svojim nastojanjem i uz pomoć kralja Rekareda privukao je Vizigote iz arijanstva na katoličanstvo.

28. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Roman, opat, rodio se oko 400. godine u gorju Jura. Čuvši o životu egipatskih pustinjaka, u njemu se porodi želja da u gorju Jura ostvari novu Tebaidu. To je i ostvario u predijelu Condadisco, kasniji Condat, osnovavši samostan za pustinjake. Najprije mu se pridružio brat Lupicin, a onda i drugi, kojih je broj stalno rastao. Od toga samostana nastajali su i drugi, čak i jedan ženski, kojemu je stajala na čelu njegova rođena sestra. Romana je zaredio za svećenika Hilarije, biskup u Arlesu. Stari životopisi Romana nazivlju »Kristovim herojem«, pripisujući mu mnoga čudesa, posebno ozdravljenja. Umro je u samostanu La Balme oko 465. godine.

- Sv. Hilarije, papa (461.—468.).
- Sv. Makrije, Rufin, Just i Teofil, mučenici u Rimu.
- Sv. Cereal, Pupil, Kaj i Serapion, mučenici u Aleksandriji.
- Spomen svetih svećenika, đakona i drugih koji su za vrijeme cara Valerijana (253.—260.) u Aleksandriji, dvoreći okužene bolesnike, sami obolili od iste bolesti i umrli. Kršćani su ih zbog toga odmah štovali kao mučenike kršćanske ljubavi.

U prestupnoj godini

29. Bogoslužje ferijalno

Istog dana

— Sv. Osvald, opat i biskup, jedan od najznačajnijih crkvenih ljudi u Engleskoj u 10. stoljeću. Tome je doprinijela i činjenica da je bio u vezi

sa svecima koji su tada živjeli u Engleskoj (sv. Odilon, canterburyjski nadbiskup, bio mu je stric, Dunstan, reformator redovništva, bio mu je prijatelj). Odgajao ga je stric Odilon, zareadio za svećenika i povjerio mu duhovno vodstvo redovnika. Da bi mogao što bolje obavljati tu službu, pošao je u Francusku, tu proučavao redovništvo i sam postao redovnik. U Francuskoj se susreo i s redovnicima iz Cluny-a, što mu je jako koristilo za obnovu redovništva u Engleskoj. Godine 961. postao je biskup u Worcesteru. Kao biskup mnogo se zalagao za duhovnu obnovu svećenika i za život u celibatu. Svoj kaptol je reformirao tako da su svi živjeli u zajedništvu kao redovnici. Mnoge je poslao kao misionare u Skandinaviju. Umro je 992. godine. Odmah nakon njegove smrti počeli su ga štovati kao sveca i hodočastiti na njegov grob u Worcesteru.

- Sv. Bizancije i drugovi, mučenici.
- Bl. Ida, benediktinka u Stellenbergu, umrla 1104. godine.
- Bl. Antonija, redovnica cistercitkinja u Firenzi, umrla 1472. godine.

Suradnici u ovoj rubrici:

BŠ = Bernardin Škunca
HGJ = Hrvat in Gabrijel Jurišić
KJ = Karlo Jurišić
MB = Marko Babić
MJ = Mario Jurišić
PB = Predrag Belić
SČ = Stjepan Čovo
ZL = Zvezdan Linić

Svece koji su navedeni pod Istog dana a nisu potpisani priredio:
Šimun Šipić